

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 27.

Plymouth, Pa., d. 8 Liepos (July) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
"Vienybe Lietuvninku"
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and
translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

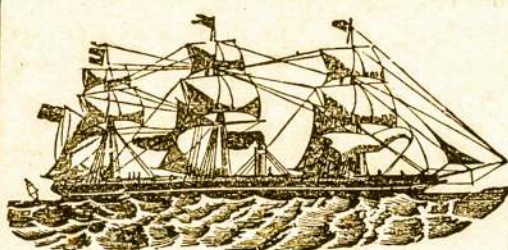
UŽDĖTAS 1886 METE
NEDĖLINIS LAIKRASČIUS
"Vienybe Lietuvninku"
išseina kas Šeštadienį Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metų:
Amerikoje \$2.00
I kitas šalis \$2.50

Prenumerata turi būti iš viršaus apmo-
kėta, nes įstatymai draudžia po bausmės siun-
tinti neapmokėtą laikraštį.
Rašant apie permainingą adresą, būtina
reiklia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni
apsipažinti su šituo laikraščiu, gali gauti,
pareikalavęs, du numerius dovanai.
Reikalaujantiems knygų katalogą pri-
siunčiam dovanai.
Pajieszkėjimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykį 75c.
" " tris sykį 1.00
Pinigai siunčiasi per MONEY ORDER arba
registravotose gramose ant šito antraščio:
J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

ADRESAI
CENTRALIZUJAMŲ VIRSTINŲKŲ "TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ" DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martišius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

**"Vienybės" redakcija te-
lephonas (PEOPLE'S tele-
phone) 7145.**



Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
čiam lietuvius.
Čia gausi pigiausias laivakortes ir
pigiai aušinti pinigus į visas svieto
dalis.



Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiskas ir Amerikoniskas spe-
cialistas, ir draugas mainierių užtik-
rina išgydymą kožnos ligos, vyru
privatiskas ligas, moterių ir vaikų.

Dr. Kaufmanas praktikavojosi
daugelį metų szpitolėse ir turi dip-
lomas Maskolijos ir Amerikos ir jis
pasakys tavo kalboje kas per prie-
žastis ir kaip išgydyti. Tukstan-
čiai žmonių tapo išgydyti ir ap-
saugoti nuo amerikonszko peilio.

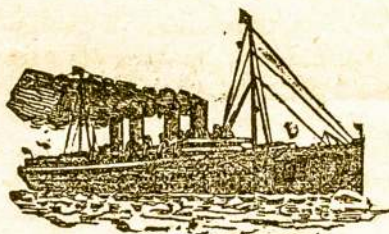
Specializka praktika ir vaistai
europiszki užlaikė daugelio gyvastį
ir suteikė sveikatą. Daugelis žmo-
nių pažysta iš seno krajaus. Susi-
szneku lenkiszka, maskoliszka, vo-
kiszka ir lietuviszka.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto,
nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 8 S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

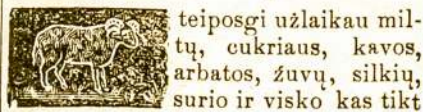


Parduodu Laivakorte ant visokių linijų irsiun-
cziu pinigus į visas dalis svieto. Dovernastis
(pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maeko-
lijos valdzia. Izmainau visokius pinigus ont
amerikoniezkių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį atkeliausę užlaikytų katelegarnėje, tegul
szauklasi prie manęs, o aš jį išliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o br-ite
uzganėdinti.

Mėsinyčia
Marcin i Antoni
Szarejki,



Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.



teposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už pigesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

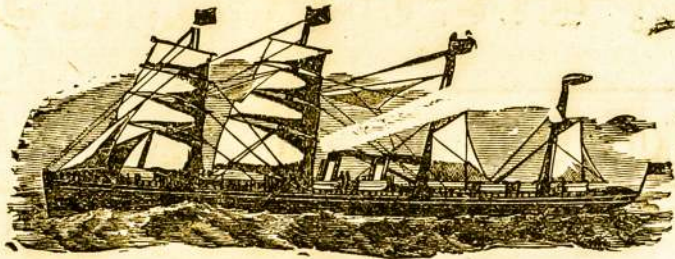
Daugiau kaip
30 metus iszmegintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.
Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Ofisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczų. PLYMOUTH, PA.
Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.
Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.



Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisiekėti lietuvizškai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszinti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į lietuvių važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstauracija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujančių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargšo ne-nuplėsiu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo draugais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, kožnas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigų kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių geležinkelių.

W. V. Jusaitis,

110 Hodson Street,

HOBOKEN, N. J.

Ar raszai kur gromatas

jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasi-te su visokiom gražioms kvietkoms ir su gražais pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidžiamom kvietkom. Labai gražios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorelio, iszleidžiami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinei abrozėlei po 15.

Szilkinei pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.

Brooklyn, N. J.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliską rodą.

Nepamirskite atsilankyti reikale
Petras Lipavyčia.

LUZERNE, LUZ. Co. PA.

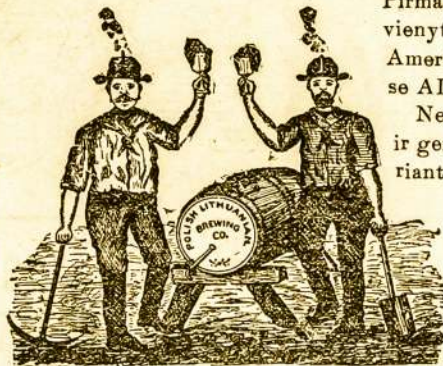
LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposgi senus ant naujų pėrdirba.
Visi pas savo Tautietį.

Skaityk su atyda!



Pirmas Lietuvizskas **BRAYCHAS** Su-vienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausę ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne prozskų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikiai) visados reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

**POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.**

DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2292 Williamsburg.

A. W. Zaliauckas,

Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2-nd str.

Laidoja mirusius ant visokių kapinių; balsamavoja ir aprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; parsamdo karletas vestavėms, kriksztynoms ir pasivažinėjimui pigiaus negu kitur.

Lietuviai tez New Yorko, Jersey City, Mashhet ir apielinkės atsizaukite teleponu lietuvizškai, o busit užgėdinti visame.

Lietuvizska karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

SPAUSTUVE

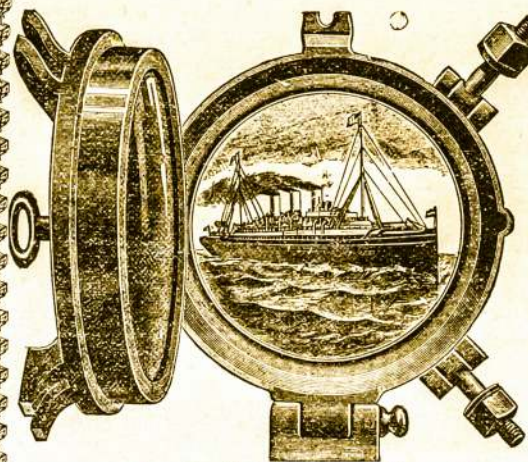
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.



Siunczia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziama į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— Maskoliszka valdžia išsizimę klausymo sugražinti lietuviams spaudą atidėjo iki rudens. Kiek jau tų rudenų perėjo?

— Mokslų akademija Peterburge teip darbszti, kad laike 6 metų nesuspėjo išleisti antrosios knygos Juszkos žodyno. O girdiima, kad skubina.

— Varszavoje, 14 berželio, pasimirė Jonas Karlovicz'ius, lietuvis, gimęs Subartuose, pas Merkinę, Trakų paviete, Vilniaus gub. 1839 m. J. Karlovicz'ius buvo mokslo žmogus, didelis kalbų žinovas, redaktorius mėnesinio etnographiszko laikraszczio „Wisła“, daktaras philozophijos. Jis daug apraszymų ir paveikslų apie lietuvių patalpino „Wisloje“ ir kituose veikaluose.

— Tilžės ir Pakalnės pavietuose (Prusų Lietuvoje) p. J. Lapinas gavo balsų vos 1553. (Pirm 5 metų Dr. Sauerveinas gavo balsų 3425). Pagal tai matyt, kaip žemai nupuolę lietuviai minėtuose pavietuose.

— Klaipėdos ir Szilokarcizamos pavietuose p. D. Zaučius gavo balsų net 4083 (1898 m. Smalakys gavo 3505). Minėtuose pavietuose lietuviai stipriausiai laikosi. D. Zauniui reikėjo 249 balsų, kad patekti į perskyrį, kuriame be abejonės būtų tapęs iszrinktu.

— Virbalyje, parubežyje Suvalkų gub., žandarai rado daugybę užgintų maskoliszkų rasztų pas kaminszluostį, kurį tuoju suaresztavojo.

— P. Igno Draugas, pirmutinis isz aukautojų ant nupirkimo Rambynkalnio, užmano, kad visos aukos, suplaukusios nupirkimui Rambynkalnio, taptų pavestos „Auszros“ draugystei, suszelpimui mokslaeivii.

— „Lietuva“ raszo, kad S. L. A. paskyrė tik \$75,00 mok-

slaeiviams, o kur-kas ant menkesnio reikalo, iszleidimo „Auszros“ įkunytojų paveikslų, daugiaus negu dusyk tiek. Toliaus rodyja su iszleidimu „Auszros“ sukaktuvinio paveikslu nesiskubinti, iszleisti tada, kada jau įkunytojai „Auszros“ bus numirę, tada jų darbus bus galima objektyviszkiaus perkratyti.

Mums rodosi antraip. „Auszros“ įkunytojas verta bent tiek dėkingumo iszrodyti, kad jų paveikslai, kaip pirmutinių Lietuvos szvietėjų-auszrininkų, puosztų grinczias atsi-budusių tautiecių. Garbinkime garbės vertus, kol jie gyvi yra, kol jie bent mūsų atjautimu jų darbų gal pasigėrėti. Mirus jiems, garbinimas jų bus be vertės. Viens garsus rasztininkas teip pasakė, kada mirė ir tai isz bado: „Duokite duonos man dabar, kada asz iszakęs esiu. Duokite rozę man gyvam, kol jos kvepėjimu ir gražumu pasidžiaugti galiu. Mirus man nieko nerėik, nors ir rozėmis apkrausite kapą“. Apart to, isz „Auszros“ sukaktuvinio paveikslu pelnas eis ant tautiszkų reikalų ir nėra abejonės, kad susirinks toli daugiaus pinigų, negu iszleidimas reikalaus.

— Kankintinių Komitetas antru sykiu atsisako nuo savo urėdų ir praszo visuomenės rinkti naują komitetą.

— Scrantone tuli lietuviai-judosziai apskundė savo brolius, kurie nutarę neiti į žydishkas karcziamas girtauti. Žy-das suaresztavojo 4 lietuvių ir pastatė po \$1000 kaucijos už gadinimą biznio. Žydelis mat nor su pagelba sūdo lietuvių priversti savo karcziamoje gerti.

— S.L.L. pereituose metuose surinko \$227,21; iszleido ant spaudinimo knygtų \$204,39. Kasoje turi \$22,82.

Isz Lietuvos.

Simnas, Kalvarijos pav. Suvalkų gub.

Miestelis turi 1640 gyventojų ir garsus didele murine senoviszka bažnyčia. Szale miestelio už pusantro viorsto, eina gelžkelis nuo Vilniaus į Suvalkus pravestas 1899 m. per ką kyla labai miesto prekystė. Visa prekystė rankose žydų, kurie pravedus gelžkelį labai pralobo, nors Simnas daugel kartų veik visas iszdegė. Paskutiniu kartu degė 2 metai atgal. Žydai ant vietos iszdegusių medinių namų dabar isz-sistatė su valdžios pagelba puikius murus. Simno katalikai-dzukai gyvena labai nuskurdusiai, sėdi žydų kiszeniuose, bet statosi lenkais ponais, ir labai kovoja prieš lietuviszkus „giedojimus bažnyczioje. Vienok tarpe naujos gentkartės bunda lietuviszka dvasia, tuli jau skaito lietuviszkus laikraszczius. Szios parapijos žmonės stovi gana žemai apszvietoje ir tiki visokioms prietaroms. Už prabaszčių Simne yra kun. Ambrazas Vaicziunas sumozurėjęs lietuvis, didelis lupikas ir žmonių temdytojas. Už visokius bažnytinius patarnavimus lupa nuo biednų žmonių dvigubai kaip pirma. Isz ligonių velnius isz-varinėja imdamas po 3 rublius už kiekvieną egzertą. Jau szeszi metai kaip renka pinigų ant pataisymo bažnytkiemio tvorų, vartų ir bažnyczios langų. Kunigėlis turi surinkęs tukstanczius ant virsz minėtų taisyčių, o ant szventoriaus kiaulės ganosi. Ant pamokslų kun. V. parapijonus keikia, kad mažai ant Dievo garbės duoda; nepaisant ant to kad tokioj didelej parapijoj turi neaprobežiuotus įplauki-mus, skundziasi jog badu mirszta.

Simne buvo už vikarą szvie-sus jaunas kun. S. kurį kun.

Vaicziunas neapkentų ir isz parapijos iszkrimto. Vikarui reikia paidekavoti už įvedimą lietuviszkų giedojimų į Simno bažnyčia. Jis aiszkino žmonėms, kad nesiduotų savo klebonui teip bėgėdiszkai kirpti, per ką ir vietos neteko.

Apie Simno bažnyčia yra daugel pasakų ir legendų tarp aplinkinių žmonių: kalba buk tai milžinų statyta (nes isz labai didelių akmenų), buk tų esą gyvų žmonių užmuryta ir tt. Po teisybei szita bažny-czia atsižymi nepaprastu savo didumu ir storumu murų, lyg kokia Aigipto piramida; primena nuo kelių szimtmečių gadytę vergijos, kunigų ir po-nyų (nes tų bažnyčia vergai statė) su liekanoms szventosios inkvizicijos. Netoli didžiųjų durų, yra tamsus lokas (ola) sienoje iszmurytas kur kaip pasakoją, grieszninką per kokį laiką badu numariudavo. Dar akyvesnis inkvizicijos įrankis yra akmuo dėl sėdėjimo ties didėms durimis virszui ak-mens kabo sienoje geležinė rinkė, kur prirakinavo dėl isz-juokimo prasiraduses mergi-nas. Seni žmonės dar atmena apie nekuriuos Simno bažny-czios inkvizicijos darbus.

Simno miestelis stovi gražioj vietoj. Laukai geri, isz vie-nos pusės ežeras, isz kitos upė, o isz treczios geležinkelis. Žmonės paskendę tamsybėje, girtuoklystėj ir fanatizme: ne-moka naudotis isz gamtos do-vanų — už tai žydai gyvena puikiai. *Simno Dzukas.*

Isz Vilniaus gub.

Pereitas ruduo, žiema ir pa-vasaris abelnai buvo blogi dėl javų. Daugumoj pavietų (Vil-niaus, Disnos, Lidos, Szventė-nyų isz dalies Trakų) buvo per mažai drėgnumo ir kenkė szal-nos. Pertai žieminiai javai, kaip rugiai teip ir kviecziai abelnai nekaip iszrodo, o vie-tomis suvis prasti. Tik Vil-niaus paviete ir vietomis Lidos

pasitaiko pusėtinai rugiai. Sėja vasarojo teipogi buvo nekokia, oras buvo szaltas ir lijo; tik Trakų paviete ir vietomis Dinsos per sėją buvo szilta ir abelnai geresnis oras. Lauko darbai abelnai prasidėjo daug ankscziaus, negu kitais metais, bet isz prižasties lytaus labai užsitraukė; visgi vasarojas su dygo pusėtinai ir abelnai iszrodo neblogai, o Lidos pavieto vietomis ir suvis gerai. Tik Trakų paviete ankstybas vasarojas nuo szalczio ir lytaus emė gelsti ir nykti. Vasaroju užsėtas tas pats žemės daugumas, kaip ir kitais metais; tik Trakų paviete pasididino atsėjimu rugių.

Isz Essen.

Pas mus, Essuos, yra pusėtinai skaitlius lietuvių, apie 900 ypatų, bet skaitanczių laikraszczius yra mažai, o knygų pardavėjų, kaip esu patyręs, yra net 4, bet isz jų tiktai vienas yra kuris netik ką paroduoda knygas, bet ir aizskina žmonėms jų naudingumą. Kiti trys pardavinėja knygas tik dėl uždarbio, pats menkai galėdami skaityti. Bet visgi reik pagirti, kad platina knygas, nors pats jų neskaito. Lietuviai nelabai puolasi ant laikraszczių skaitymo. Jeigu ant kokio susirinkimo užmeni jiems, kad iszsiraszytų laikrasztį gauni atsakymą, jog nėr kada, skaityti, bet degtinę gerti, kazyroms loszti, tai užtenka visiems laiko. Dėl mūsų tautiszko atsibudimo reikalingi agitatoriai, kurių mums stokuoja. P. K. Stupinkevyczius buvo czion sutvėręs su pagalba apsilankiusio czion kn. Szedvydžio szv. Kazimieriaus draugystę, vienok ta draugystė netarpo, nes suprantanczių draugystės reikalą buvo mažai, o tvarkos ardytojų per daug. Kun. Frinks'as pusėtinai darbavosi dėl lietuvių, nors pats yra vokiečys; lietuviszkai kalba pusėtinai ir

keliuose pamoksluose aizskino lietuvių padėjimą tarp vokiečių, bet tasiskas negelbėjo ir atsisakius p. Stupinkevyczium nuo pirmsėdystės, draugystė pradėjo pulti. Nauji virszininkai nesirupino apie draugystės gerovę, nesuprato jos naudingumo nē reikalingumo; jie nē turėjo nē menkiausio supratimo nē apie Lietuvos istoriją, nē apie laikraszczius. Kada kun. Frinks ant susirinkimo užklausė, „ką raszo jusų ceitungose apie Lietuvos dalykus?“ — atsakė, nieko nežinanti apie lietuviszkas gazietas. Tada užklausė senojo prezidento, kuris ir papasakojo, kaip gyveno lietuviai senovėje, kaip papuolė po lenkų globa, po maskolių, kaip jiems spaudą atėmė ir kaip jie kovojo už savo maldaknyges, kaip įsteigė spaustuvę Prusuose, kaip maskoliai iki dabar persekioja už lietuviszkus rasztus ir tt. Žmonės su žingeidumu klausė kalbos, o kn. Frinks apgailėstavo lietuvių padėjimą.

Orai dabar gražus, javai aplinkinėse puikiai žaliuoja; isz tėvynės vis daugiau atvažiuoja lietuvių ant uždarbių, nors pelnas nepasididino. Kaip žiemą mokėjo, teip ir dabar moka 3—4 markes ant dienos.

Dar bandysim sutverti kuopą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. K. V...lis.

Isz „Auszros“ gyvenimo.

I.

Kur yr' „Aušros“ archyvas?

(Žiurek 26 N., V.)

Šitos, nē viename inžvilgije akyvos, Jankaus gromatos nē galima buvo neatsiliepus paliktie; aš jam todėl rašiau:

Varnoje, 18. II. 1903.

Mielas Tautėti! Biskelį pasivelinau atsiliept ant tamistos rašto, kurį, rodos,

butum geriaus padaręs visai nerašydamas: arrogancija bei piktumas, kurį ten išliejai, davė tik progą ir iš tos pusės, kurios buvau iki šiol nematęs, tavę geriaus pažintie.

Pavedimas tos, teip svarbios, korespondencijos

„Aušrai“ nē ženklina dovanojimą jos tau: aš prašiau tuomet, kad ją pakavotum, idant, man svetur bevažinėjant, kur nē prazutu. Tai pirma. Antra — tu neturėjai jokios tiesos, kaip tai padarei, tų svetimų raštų skaitytie; reikėjo, kur gerai padėjus, saugotie ir, man pareikėlavus, atgalios gražintie. Už tai tu galėjai nuo manęs užmokėsni reikalaut, kaip ir dabar už atsiuntimą Šerniaus, Miglovaros ir K. raštų. Toliaus — nors aš ir žinojau, ką ir iš pastarojo tavo rašto matoma, tu turįs visą korespondenciją, tu man pirm kokių 8—9 metų sugažint ją reikalaujant, atsakei, ji visa esanti supuvus ir sunaikinta tapus. Tai buvo, kaip žinai, melas! Jeigu tu pagaliaus butum parėjęs suprast, kaip yra svarbus tie raštai man „Aušros“ istoriją rašant, tu butum ir pats pasiskubinęs vislab, kas tik pas tavę liko išanos gadynės, man priduos, idant palengvintie mano darbą. Iš tų dokumentų pasinaudojęs, bučiau, rasi, vėl tau gražinęs — ir už šitą patarnavimą aš tau bučiau mielai užmokėjęs.

Žinodamas dabar tavo „jausmingą“ širdį, aš paliekiu kitiems, kurie po mano galvos „Aušros“ istoriją rašys, pas tavę keliaut, idant iš korespondencijos naudotis, apė ką jiems ir pranešt ketinu, apgarsindamas šitą mūsų susiraszymą, kad jie žinotu, kur „Aušros“ archyvas randasi. Skolą 70 pfen. teiksiesi uždengt tuom pelnu, kurį iš pardavimo 8 ar 9

šimtų eksempl. „Žipono bei Žiponės“ esi laimėjęs ir nē skatiko man nē gražinęs....

B.

Atsakyman ant šito rašto p. Jankus prisiuntė gromatą, kurią čion talpinam.

„Bitėnai, 25-tą vasario 1903.

Garbės vertas Tautietil Sulaukęs Tamistos gromatėlę neišpasakytai džiaugiuos, nes toje tikrą savo dumą išreiškėte! Susdams Jums Šerniaus grometas ir Jusų pačių, turėjau ant mislies, kad tai gal buti vyriausieji pamatai „Aušros“ gruntavojimo. Pamislykit, kad Aušrą išleisti Šernius užmanė, bet nē Jus! Kada Jus dėl Trakų studijų ir Ceitungoje ką rašėte, tai buvo priimta, kad Jus, kaip įtekmingas žmogus turėsite simpatiją pas brolių katalikų, kurie pirmuose bandymuose nei jokiu budu prie mūsų neprišileido, mus kitokio tikėjimo esančius, kaip daug žemiaus statė ir prie progos niekur kitaip nē vadino, kaip „pruseleis“. Kada Mikšas per lengvas buvo savo užsiėmime, tai aš pašaukiau Šlupą, kurs badmyriavo Genfė, nē kaip valdytojį „Aušros“, bet kaip apmokamą pagalbininką, kursai gauna dividendus.

Aš priverčiau Šlupą buti atsakančiu redaktoriumi, kadangi jis buvo kataliks ir pažystams terp mokslan einančios jaunuomenės, teip Moskvo kaip ir kitur, per tai skaitytojai „Aušros“ pasidaugino. Atsitraukus arba turint atsitraukti Šlupui nuo manęs žinomą ir rėdystės atsakymas perėjo ant manęs, kas su sykiu „Aušros“, skaitytojus vėl ant 70 viso skaitliaus numazino.

Taigi Jums neišpuola tuomi didžiuties, buk Jus Aušrą užmanėte ir savo syloms laikėte. Lygei teip neišpuola nei kitiems didž.

Lietuvos broliams apie tai didžiuloties, kad jie Aušrą skaitę arba skaitytojai būvę, didesnėji dalis rodo dar nei šendien neužmokejo.

Šlupas apart ką visus Aušros piningus pasinešė apie 600 markių ir pas mane valnai gyveno per šešis mėnesius, reikalauja dabar nuo manęs dar 4000 markių atlyginimo už darbus.

Aš nei nesidvyju, kad ir Jums prasikaltau, vienok Jus sakote tikrai 800 „Žiponų bei Žiponių“ pardavęs ir piniugus įsirinęs dėl savo naudos, tos mislies buvo kitaktart ir brolis Kibelkė.

Vakar budamas Tilžeje, patyriau, kad paskutinio 100 knygelių „Žiponų bei žiponės“ Lapinas pardavęs. Tai tokiu budu aš tikrai 700 busiu pardavęs. Vienok aš trumpai peržiūrėjau savo pardavimo knygas ir neradau, buk ten jas pardavęs esąs. Aš žiūrėsiu surastie tuos pardavėjus arba knygas, kad Jums kas Jusų butu sugrazintas nors aš už Jusų turtą ne esu prasikaltęs rupintie. Bet kad Jus mane begėdišku budu kaip ir Jusu draugai apkaltinate tai po visais perkunais aš Jums sujieškosiu Noveskius ir Mikolainius ir kitus Jusu ištikimuosius ir nuo tų atsiprašykite. Vienok gerai žinau, kad tuomi tarpu atšaukims to visko man nėra galims. Apskelbė, kad aš inteligencijai daug piningų nunešiau, mano atsiteisinimą nepriėmė. O teip ir po visam bus, tai aš rupinsiuos už lietuviškąje rašleva ir ję pagal savo dingste šelpsiu bei taisysiu. Bet su tokeis begėdžiais, žmogždžiais, niekšais, pusiau pasutusiai bjaurybėmis ne užsidėsiu.

Su guodone Jusu nužemintas tarnas M. Jankus”.

Ir šita p. Jankaus gromata ne galėjo be atsakymo liktie; aš jam sekančiai rašiau:

Varnoje, 7 kovo 1903.

Mano mielas tautėti! Man labai ne miela — turu prisipažint — jog teko su tavimi susibart ir susipykt iš priezasties tavo — netaktiškumo. Vieton palengvint man darbą, rašant „Aušros“ historiją, kuri dėl visų lietuvių svarbi bei akiva butu, tu man, kaip žinai, tyčia tik kliutis ant kelio paleidai, pasitikėdamas, rasi, ant savo, priderančio tik neapšviestoms galvoms, kytrumo. Tuom tarpu, kaip matyti, ir be korrespondencijos, kurią tu pasisavinai, apsieis, bet, turu sakyti, ir tau ji vargiai ant gero išeis. —

Tu jau ne vieną kartą, kaip ir pastaroje gromatoje, prieš mane gyriaisi, prie „Aušros“ daug materialiskai prisidėjęs, ir šitokioje prasmėje, rodos, norėtum savo nuopelnus lietuviams atreikštie; ar laišškai, kurie pas mane randasi, ir tie, ką pas tavę liekti, parems tavo tuos nuopelnus — ateitis parodys. Tuom tarpu išrodo, tu, tarytum, ko bijaisi, ne paleisdamas iš savo rankų svetimų, tau neprigulinčių gromatų, ir dasiprotėdamas, jog, rasi, kas tavo tuos nuopelnus prie „Aušros“ žemiaus pakabint galētu, neng tau norėtusi. Kitaip tavo gana kvailo kytravimo suprast ne aš, ne kas kitas, ne galės. Toliau — su tavimi apė insteigimą „Aušros“ ginčytis, butu visai bergždžias ir veltus darbas, nes tas laikraštis dar be tavo žinios atsirado. Teipogi yra tyras tavo išmislas, buk Šernus, ar Mikšas užmanęs „Aušrą“ išleistie — nieko panašaus priduofoje Šernaus korrespondencijoje nėra ir jis pats dar gyvas, kaip ir „Aušroje“ patalpintie jie rašalai, idant tikrai „begėdišką“ melą tau prieš akis atidengtu....

Kas link žodžio „begėdišką“, kurį tu, rodos, prasmės jo nesuprasdamas, vartoji, tai aš tuom tarpu ne žinau, kas iš mus' didesnis begėdis: ar tu, kurs budamas kaltas už pardavimą „Žipono bei Žiponės“.... grubijoniškai reikalauji 70 pf. už persiuntimą niekam nereikalingų laiškų, ar vel aš, kurs tavo „patriotišką“ skolas užmiršt norėjau ir sulyg šiol tylėjau, norėdamas ant tavo naudos pavestie, ant naudos tavo gešftmacheriško veiklumo....

Ant pabaigos rodiju tau but' biskelį kuklesniu, patobulint šiek-tiek širdies jausmus, apsišviest protą, be ko tu vargiai galėsi „šelpit bei taisyti lietuviškąją rašlevą”.

D-r B.

Tiek tuom tarpu iš mano pastarojo laiko susirašymų su p. Jankum Bitėnuose, kuris nuo senai yra pažinstamas daugeliui lietuvių.

Nors šita korrespondencija išrodo privatiškos noturos esanti, ale ji neabejotinai užsielpo ir visuomenės atydą saviespi pritrauktie, nes ji išplėčia šiek-tiek šviesos kaip ant tos gadynės, kada atsirado „Aušra“, teip ir ant tulų, šepmenkai pažinstamų, ipatų Prusuose, su kuriomis mūsų ano laiko idealistams susinesimus turėt reikėjo. Ne gana to. „Aušros“, kaip ir „Varpo“ insteigimo gadynė dar labai menkai iki šiol' ištardyta ir aprašyta tapo, todėli aš čion tuom tarpu apgarsindamas tik dalelį M. Jankaus korrespondencijos, prie progos kviečiu visus tuos vyrus, kuriuos jis mini, ir tuos, kuriuos jis niekšais, žmogždžiais, bjaurybėmis etc. vadina, kaip ir, aplamei imant, visus dar gyvus „Aušrininkus“, „Varpininkus“ ir k., kurie su p. Jankumi susinesimus turėjo, idant jie suteiktų per „Vienybę“ ir k. laikraščius visas tais posityviškas ži-

nias iš to periodo, kurį lietuviška renaissance vadint reikėtų, iš kurių tai žinių busentysis historikas mūsų kultūros pasinaudot galētu. Suteikimas ir surinkimas ivairių žinių šitame dalyke tuo reikalingesnis yra žinant dabar, keno ir kokiose rankose mūsų korrespondencija liekti....

27. V. 903. Dr. Basanavičius.

Politiszkos žinios.

Suvenytos Valstijos.

Suv. Valstijų valdzia nusprendė nusiųst Maskolijai ydų protestą ir neatsisako nuo savo užmanymo, nežiurint ant to, jog Maskolijos valdzia perdavė telegrafo agenturai pranesimą, jog nepriimsenti jokų įsikisimų Amerikos į savo vidurinius reikalus. Maskoliszi laikraszcziar teipgi pilni pasipiktinimo isz Amerikos pasielgimo, nurodydami, jog Maskolija turėtų atsakyti ant Amerikos protestų tokiais pat protestais vardan civilizacijos ir doros prieszai nežmoniszkus pasielgimus yankee'ų su muriniais. Tas butų ir ne pro szalį. Kiekviena tauta kaip ir pavienis žmogus greicziaus patėmija, kas blogo dedasi pas jo kaimyną, negu po jo nosia. Kad viens kitam imtų iszrodinėti nelabystes, gal sumažėtų tos barbarystės, kurios yra pildomos po civilizacijos skraiste. Ir Amerika, kuri teip giriasi savo civilizacija, liuosybe ir lygybe, ant nelaimės barbariszkume neatsilikusi nuo kitų, jei dar nepereina. Nėr dienos, kad nebutų pakartas murinas. Vienus suszaudo, kitus pakaria, treczius sudegina gyvus. Karia už prasikaltimus, bet be sudo nusprendimo, nežinodami ar žmogus kaltas ar ne. Tarpais pasitaiko, jog dėl nuožvalgos, puolusios ant murino, iszžudo kelioliką žmonių. Ir valdzia nebaudžia tokios sauvarystės, ne nesiprieszina paprastai jos papildymui. Pasirodo

dar baisėsnis dalykas, jog vergė gyvuoja Amerikoje ir po šiais dienai. Murinus perka ir pardavinėja ant licitacijos fermeriams neva už prasikaltimus, bet tankiai delto tiktai, kad yankeesai turėtų dyką darbininką. Toks pirkas murinas turi dirbti paskirtą laiką po prievartą, ir jeigu jis nedirba arba negal dirbti, jį plaka nežmonišku būdu. Tokių faktų daugybė liuosybės šalyje.

Tarybos su Columbia apie Panamos kanalą pasibaigiant laimingai dėl Suv. Valstijų. Columbijos kongresas linkstas prie nuomonės, kad iškasimą kanalo pavesti Suv. Valstijoms. Tas kanalas turės didelę svarbą dėl Suv. Valstijų, nes palengvins susisiekimą su jų nauja kolonija, Filipiniais, su Azija, vakarine Amerika ir suteiks tvirtą pamatą Pietinėje Amerikoje. Vienok Columbijai kaip ir kitoms pietinėms Amerikos valstijoms grėsia pavojus, kad kilus nesutikimams, Suv. Valstijos nepaimtų jų po savo globa. Iš kitos pusės, prie sunkaus finansizmo padėjimo gaila praleisti \$10,000,000, ką duoda Suv. Valstijos Columbijai už mažą sklypą žemės.

Suvenytas Valstijas laukia naujas susidurimas su Vokietija. Vokiečiai pareikalavo nuo Kubos atlyginimo už su naikintą vokiečių turtą laike maisztų prieš ispanų valdžią. Kubiečiai sako, jog jie neat-sako už tą, kas buvo po ispanų valdžią, ir jeigu vokiečiai stovės ant savo, reikalą turės spręsti Suv. Valstijos, po kurių globa yra Kuba.

Maskolija.

Politika Maskolijos paskutinių laikų buvo atkreipta ant to, idant išslavinti savo pramonę su valdžios paszelpa ir užgrėbt naujas rinkas dėl savo pardavinių. Visa Maskolijos politika yra rankose finansų ministerio, Vittės, kuris su pa-

gelba rubežinių muitų ant svetimszalių pirkinių ir paszelpos didžturčiams sutvėrė maskolizšką pramonę, o kad būtų kur parduoti, užkariavo Mandžiuriją ir tiesia savo rankas prie Persijos. Vienok tokia politika apiplėsė ukininkus, kurie už visokius pirkinius tur mokėti dvigubai daugiau, ir dėt mokesčius ant užlaikymo kariaunos. O kada pirkikas badauja, pramonė negal stovėti ant tvirtų pamatų. Tokiu būdu šiadieninė Maskolijos galybė yra namai pastatyti ant visztos kojos. Maisztai gyventojai eina smarkyn ir smarkyn, išleidimai valdžios auga ir auga, o mokesčių nėr nuo ko lupti, nes jau aplupo kiek ką galėjo. Susirinkime ministerių Rodos, Vitte pranesė, jog mokesčių sunkenybė dasiekė savo galutinių rubežių, valdžios išleidimai dasiekė sziuose metuose 2,000,000,000 (du milijardų) rublių, teip kad sziuose metuose deficitas sieksiąs 60,000,000 rublių. Tokiu būdu Maskoliją laukia baisus nuopuolis, kurio valdžia šiadien jau negal jokiū būdu išzvangti ir tik rupinasi sulaikyti su pagelba bizuono. Užgrėbimas Mandžiurijos, kuris kasztavo baisybę pinigų ir žmonių gyvaszių išszaukia protestą kitų vieszpatyszių, kurios reikalauja pasitraukimo Maskolijos ir gresia kare, o dėl apsigynimo reik statyti laivus, siųsti kariūmenę, statyti tvirtynes, barstyti pinigus ir artintis prie savo galo. Dėl susitaikymo su Japonija karizskas ministeris, Kuropatkin, vėžinėjo Yokohamoje, bet mato mai jo tarybos nuėjo per niek.

Japonija.

Japonų visuomenė sukilo prieš maskolius už Mandžiuriją; visi laikraszečiai pilni karizškų szauksmų. Gyventojai siuncia valdžiai peticijas, kuriose reikalauja karės su Maskolija. Viens iš pažymesnių Japonijos laikraszečių ra-

szo, jog japonai netur ziurėti ant paszelpos Amerikos ir Anglijos, bet pats savo pajiegoms varyt maskolius iš Mandžiurijos. Rytinė Azija apimta karės lukesczio. Anglijos, Amerikos ir Japonijos laivynės susirinkę užtakoj Petchili. Daugiaus 50 maskolizškų laivų susirinkę aplink Port Artur. Japonų seni kareiviai, kurie buvo apsigyvenę rytinėj Kinų dalyje, gavo paliepinimą grįžti į Japoniją ir stot į eiles kareivių.

Serbija.

Naujas Serbijos karalius paluosavo visus politizškus prasikaltėlius, kurie buvo pasodinti į kalėjimą už įžeidimą velionio karaliaus. Karaliai Vokietijos, Italijos ir Anglijos nusuntė savo pasveikinimus Serbijos karaliui, teip, jog dabar jis jaučiasi ant sosto tvirtai. Kas link užmuszėjų žada juos apdovanoti ir išsiųsti į užrubežę, kad kitos vieszpatystės negalėtų reikalauti jų nužudymo. Seimas tapo palaistas ir sustabdyta tiesdavystė iki rudenii, kada bus renkami nauji seimo pasiuntiniai, kurie turi perstatyti tikrai visuomenę. Tuomlaikinė valdžia išleido atsiliepimus į kitas vieszpatystes, paaiszkindama užmuszejstės aplinkybes su iszteisiniu užmuszėjų. Visame kaltina karalienę Dragą, kuri parengusi nužudymą suokalbininkų ir norėjus pasodinti ant sosto savo brolių.

Turkija.

Daugelis albanų metą turkų kariūmenę ir bėga į Albaniją, dėl negavimo maisto, nė drabuzio, nė algos nuo Turkijos valdžios Albaniečiai telkiasi į kruvą, kad kovoti su turkų kariūmenė, kuri plėsia jų žemę, ima viską, kas po ranka papuola ir už nieką nemoka pinigų, kaip užkariautojai. Žmonės skundėsi virszinin-kams, bet iš to nieko neiszėjo, nes kareiviai, negaudami

algos, tur kuom nor užsilaikyti. Albaniečiai rengia atsiliepimą į Europos vieszpatystes, kad apgintų nuo turkų.

Graikų karalystė lygiai neuzkenczia macedoniečių kaip ir turkai, nes iszdavė turkų valdžiai 53 macedoniečius, pasislėpusius Graikijoje. Apstatę savo rubežių sargyba, graikai neleidia macedoniečių į savo žemę, kad įtikti sultonui.

Italija.

Popiežius teip nusilpo, kad priėmė jau ir paskutinius sakramentus ir jau panedėlyje buvo tikėtasi mirties. Popiežiaus daktaras, Lapponi, sako, kad popiežius gal dar gyventi keles dienas, bet jau neilgai.

Tarpe kardinolų yra didelis sujudimas ir rupėstis, kuris iš jų taps aprinktu popiežium. Popiežium tapti norėtų kardinolai: Svamba, Richelmi, Rampolla ir Gotti.

Italijos karalius nukėlė savo kelionę į Prancuziją ir Angliją ant tolesnio laiko dėl arti nanczios popiežiaus mirties. Į Romą sutraukta daug kariūmenės užlaikymui tvarkos laikėszermenų.

Dalis darbu.

Birmingham, Ala. 10 dienų tęsėsi tarybos, kalnakasių su kompanijoms apie algas, ir užsibaigė straiku 13,000 kalnakasių. Straikieriai reikalauja pakelimo algos ant 5 centų už toną, 8 valandų dienos darbo ir mokejimo algos kas 14 dienų. Kasyklų savininkai siulė 2½ ct., bet atsisakė iszpildyti kitus du reikalavimus. Kasyklose dirba kaliniai.

Lenox, Mass. Ozion žada straikuoti su virszum 600 ukės darbininkų, reikalaudami 9 valandų dienos darbo ir \$1,75 dienos algos.

Camden, N. J. Sustraikavo apie 600 laivų statytojų, rei-

nor užsilaikyt.
igia atsiliepi-
vieszpatystes,
turkų.

stė lygiai ne-
niečių kaip
zdavė turkų
cedonieczius,
ikijoj. Ap-
tų sargyba,
macedonie-
kad įtūti

usilpo, kad
kutinius sa-
panedelyje
es. Popie-
poni, sako,
lar gyventi
neilgai.
yra didelis
stis, kuris
tu popie-
pti norėtų
a, Richel-
i.

kėlė savo
ir Angli-
lelei arti-
dirties. Į
g kariu-
rkos lai-

U.

Ala.
kalna-
is apie
ku 13,
kieriai
gos ant
ulandų
no al-
syklų
et at-
u rei-
dirba

zada
ukės
i 9
1,75

avo
rei-

kalaudami 9 valandų dienos
darbo ir pakėlimo mokesties
iki 34 ct. už valandą. Iki
szio dirbo 10 valandų ir už-
dirbo \$3,00 per dieną.

Shenectady, N. Y. Sustraikavo maszinistai elek-
triszkos kompanijos užtai jog
prie maszinų dirba vaikai, kur
turėtų dirbti suaugę vyrai, ant
ko nepristoja kompanija.

Richmond, Va. Kom-
panijos prisirinko skebų, idant
su pagelba milicijos leisti
strytkarius. Linija Seven Pi-
nes pradėta važinėti be jokių
sumisimų.

Niagara Falls, N. Y. Sustraikavo popierinio fabri-
ko Heizer darbininkai, reika-
laudami pakėlimo algos nuo
17 ant 28 ct. už valandą ir su-
trumpinimo dienos darbo nuo
12 ant 8 valandų. Dirbtuvė-
dirbo 475 darbininkai.

Hackensack, N. J. Sherifas Soley nusuntė 20 de-
putatų apgint skebus, kurie
užėmė vietas straikierių kom-
panijos Hudson County Gas.
Skebų dirba apie 250, kuriems
grėšė straikieriai, norėdami
išsvaikyti.

Fall River, Mass. 11 medvilnės dirbtuvių sutarė
sumažinti išdirbimą, ir išsžau-
kė tokiu būdu didelį reikala-
vimą medvilnės išdirbimų.
Darbininkams apgarsino, jog
iki 1 rugšėjo dirbs tik pusė
žmonių, o toliaus skaitlius dir-
banczių prigules nuo reikala-
vimo medvilnės išdirbimų.

Newburgh, N. Y. Sustraikavo dailydės reikalauda-
mi 8 valandų dienos darbo su
tąja paczia alga. Pusė darb-
davių sutiko, kita pusė nenu-
sileidžia. Dailydės algos \$2,75
už dieną.

Phila. Pa. Audejai nu-
tarė tol negrįžti prie darbo,
iki darbdaviai neiszpildys visų
jų reikalavimų. Straikas tę-
sės jau 5 savaites.

Trenton, N. J. Czion
sustraikavo plytininkai reika-
laudami 8 valandų dienos dar-

bo.

Poughkeepsie, N. Y. The Loyal Separator Co. pra-
neszė 700 savo darbininkų, jei-
gu jie užsimanytų straikuoti,
tai kad visi išszinesztų savo
įrankius. Darbininkai nutarė
susivienyti, straikuoti ir neuž-
leisti skebų.

Isz Amerikos.

Bankrutino trustas.

Statymo laivų trustas, susi-
dėjas isz 9 kompanijų, statan-
czių laivus, maszinas, kanuoles,
ginklus ir kitokius plieno da-
lykus apszauktas bankrutu ir
pereina ir rankas globėjo. Jis
buvo susitvėręs metai atgalios
pagal Morgano planą su kapi-
tolu ant popieros \$82,000,000.
Pasirodė, jog Bethlehemo plie-
no kompanijos turtas kuris
pagal Morgano žodžius buvo
vertas \$30,000,000, turėjo isz
viso \$300,000 kapitalo. Ir
didžiuma trusto kapitalo pasi-
rodė esancziu tiktai ant popie-
ros ir parodė gerai, kaip viso-
ki Morganai moka apdumti
visuomenei akis ir pasipini-
gauti isz žmonių nesusiprati-
mo.

Skaitlius

vaikų dirtuvės.

Philadelphios audimo dirb-
tuvėse tapo suskaityta 2404
dirbanczių vaikų ir 4,204 mer-
gaiczių tarpe 13 ir 16 metų, ir
18,885 nepilnamiaczių virsz 16
metų; isz viso skaitlius darbi-
nininkų buvo 73,226, apie
kuriuos darė tyrinėjimą.

Kapitalo aukos.

Hanna, Wyo., anglių kasyk-
lose buvo baisi ekslozija gazų
teip kad visas kasyklos suju-
do, paramai iszlekiojo, keletas
įėjimų tapo užgriauta, ir po
gruvėsiais palaidoti kalnaka-
siai. Skaitlius užmuszų žmo-
nių siekia 235. Daugelis tapo
atkasta be žado, bet paskui
atsigaiveliavo. Aplink ka-
syklas atsiuvo baisi regykla
žmonių lavonų, aszarų, riksmo

ir apalpimo. Visa nelaime
paėjus nuo blogos ventilaci-
jos. Pasiskupėjo kompanija
iszleisti kelis dolerius ant vė-
dyklių ir pustreczio szimto
darbininkų paliko savo gyvas-
tį kasyklose.

Verguvė.

Montgomery, Ala. sudžia
Jones perkratinėjo provą dvie-
jų farmerių F. Cosbey ir G.
Cosbey, apskustų už laikymą
vergų. Pirmas laikė verguvėį
6 murinus, antras 9. Sudžia
nusprendė, jog už kiekvieną
prasikaltimą turi atsėdėti ka-
lėjime vienerius metus, bet
kadangi terminai supuola, tai
ir isz viso iszeina vieneri metai
ir viena diena. Reikia patė-
myti, jog pagal Suvienytų
Valstijų įstatymus laikymas
žmogaus verguvėį yra bau-
dziamas nužudymu, bet kadan-
gi tais vergais esti murinai,
sudžia iszranda visokius kelius
sumažinti prasikaltelio baus-
mę. Kitų vergų užlaikytojų
provos bus perkratytas vė-
liaus. Nekurie isz jų užplakė
savo vergus. Trijs murinai
tapo suaresztuoti užtai, jog
paslėpė pabėgusius vergus;
juos nuvedė pas vieną farmerį,
kuris buvo sudžia, apsudyjo
murinus ir kaipo prasikaltėlius
pardavė skundikui į verguvę.

Jie turėjo dirbti dienomis už
dyką, naktį buvo uždaryti po
raktu, o jeigu neatlikdavo sa-
vo darbo, juos muszė ryksz-
tėms; murinas Lum, atidirbęs
savo laiką, tapo apskustas už
pavogimą bulvių ir papuolė
atgal į verguvę pas tą patį far-
merį. Taikos sudžia Kennedy
apsudijo į verguvę apie 30
žmonių, kiek yra darodyta.
Daugelis atsitikimų liko pas-
lėpta kadangi jis sunaikino
aktus. Murinas Swanson nu-
girdytas paraszė kontraktą ant
14 mėnesių darbo pas farmerį;
pasibaigus tam laikui farmerys
už girtuoklystę vėl su pagelba
sudžios paėmė į verguvę ir tt.
ir žmonės niekad negalėjo isz-
eiti ant liuosybės.

Staiga meilės atmaina.

E. Hutchinson isz Kanados,
gyvenusi per tulą laiką Ply-
mouth'e, Pa., susiziedojo su
vietiniu gerai pasilaikancziu
jaunikiu Renshaw, iszėmė lais-
nius ant vestuvių ir jaunikis
supirko parėdus ir vestuvių
dovanas. Besirengiant prie
szliubo, jaunamartė sėdo ant
karo į Wilkes-Barre ir apsi-
vedė su kitu tą pat dieną, ka-
dada turėjo tekėti už pirmojo
ir iszvažiavo į Kanadą.

Prieszistoriszkos žmogaus liekanos.

Montanos valstijoj profeso-
rius Farr atrado kaulus prie-
szistoriszko žmogaus ir gyvu-
lių. Tarpe griuvėsijų senovisz-
ko miesto akmeninės gadynės
jis rado kaulus gyvuolių ista-
baus didumo ir yvairius įna-
gius, papuosztus brangiais ak-
menimis. Szale upelio atrado
žmogaus kaulus 9 pedų didu-
mo, ir greta truputį mažesnius,
matomai moteriszskės kaulus.
Szunų kaulai turėjo arklio
kaulų didumą.

Petrikio draugystė.

Pittsburgė susitvėrė drau-
gystė Petrikio sunų, į kurią
priimami tiktai turinti Petri-
kio vardą, airisziai. Su kito-
kais vardais į draugystę ne-
priima.

Užmokėjo už buczkias.

Mergina Pettit, isz Glen
Falls, N. Y., apskundė į sudą
kalvį Titemore už suvadžioji-
mą. Savo skunde ji padavė
skaitlių, kiek kartų kalvis ją
pabucziauvo ir reikalavo atly-
ginimo, — iszėjo 1236 pabu-
cziavimai. Jai prisudijo už-
mokėti \$3,000 atlyginimo. Jo
visas turtas tapo iszparduotas
už \$250,00, o \$2,750 liko savo
numylėtinei skoloje.

Bezdzionių klėtkas del prasikaltėlių.

Verona, N. J. policijos vir-
szininkas turėjo daug nesma-
gumų isz priezasties pabėgimo

prasikaltėlių. Kartą važiuojant cirkui jis nupirko beždionų kėtką, kurią pastatė ant savo kiemo dėl prasikaltėlių ir prie jos pririso du žmones, kurie neduos pabėgti.

Norėjo padaryti balioną.

York, Pa. tulas vaikas su pagelba dviračio pliumpos, pripliumpavo vaikuszečiui į vidurius oro, kad jis galėtų lėkti kaip balionas. Užėjęs policijantas rado vaikuszečią ką tik gyvą ir nugabeno į ligonbutį. Jo viduriai tapo sužeisti nuo pliumpavimo.

Uždraudė murinų susirinkimą.

Miesto virszininkas West Chester, Pa. uždraudė susirinkimą murinų dėl išsreiskimo pasipiktinimo iš priežasties sudeginimo murino White Wilmingtone. Virszininkas tuojaus liepė policijai apgarsinti, „toks susirinkimas dėl tokios priežasties ir tokiam laikui nėra galima laikyti“. Pasibiau-rėjimą dėl Kiszinevo skerdynės išsreisk kiek nori, bet kas po nosia darosi blogo — tylėk — nevale nė burnos atverti.

Nepriima moterų į urėdininkus.

Daugelyje vietų ant geležinkelio tarnavo moters kaip stenograpės ir rasztininkės. Dabar Chicagos Northwestern geležinkelis nusprendė nepriimti daugiaus moterų; tą patį žada padaryti ir kitos linijos. Virszininkai sako, jog moters išvaro vyrus iš urėdų.

Szabą nori permaitinti nedėlius.

Detroit, Mich. praėjusę savaitę prasidėjo visos sziaurinės Amerikos rabinų konferencija, kur svarstoma yra permaitinimas žydų szventimo nuo subatos ant nedėldienio. Maldingieji žydėliai szvencianti subatą, sykiu tur szvęsti ir nedėdienį pagal krikščionių įstatymus ir taip dvi dieni nedirbti arba krautuves uždarytas laikyti, kas padaro per di-

dele nuotrota. Rabinai pasidalinę yra į dvi partijas: viena partija stovi už perkėlimą szabo ant nedėldienio, o antroji kad palikti po senovei. Tas užmanymas tapo pavestas perkratymui ypatingos komisijos. Pirmasis karsztis.

Liepos 3 diena buvo karszcziausia iš szios vasaros dienų, termometras rodė vietomis net 93 laipsnius Farenheito. New York'e ir Philadelphiajy nuokarszczio numirė po 4 žmones, ir po porą deszimtų žmonių apsilpo, kad turėjo būti nugabenami į ligonbucius.

Vidurvasaryje sniegas.

Coloradoje apie Eldorą 3 liepos prsnigo 4 colius sniego. Montanoje apie Butte ir apielinkę teipgi daug prsnigo, kas toje szalyje nuo senų laikų yra negirdėtu daiktu.

Rezervuaras truko.

Greensburg, Pa. užėjo didelį lytus, kuris tuojaus perpildė vandens rezervuarą, praplovė sieną, ir 7 pėdų vilnyje vertėsi žemyn. Nuo lytaus ir griausnio nebuvo girdėti vandens oszimo ir žmonės susirinkę į pastoges nė nepatėmyjo prisiartinancijos nelaimės. Vanduo pagavo apie 35 žmonių ir nunesė į upę. — Per 400 pėdų rezervuaro žemiaus buvo parkas, kuriame buvo apie 300 žmonių, kurie spejo dar laiku pabėgti ant kalno.

Plyszo debesys.

Apie San Antonio, Texas, praplyszo debesys ir visą apielinkę paskandino. Upė Blanco patvino ir užsėmė 8 mylių plotą, kur vietomis yra per 6 pėdas gilumo. Vanduo staiga užėjęs prigirdė apie 100 žmonių, daug gyvulių, o audra nuszlavė visus gyvenimus.

Kovą tarp baltveidžių ir murinų.

Evansville, Ind. užsidegė kova tarpe murinų korikų ir kareivių. Ant vieno murino puolė pažvalga, buk jis nuszo-

vęs policijantą ir tapo suaresztavotas. Yankeesai norėjo tuojaus jį pakarti, bet szerifas zinodamas gana tokių atsitikimų su 25 policijantais sergėjo kalėjimą. Yankeesai atėję reikalavo aukos; szerifas tą muriną paslėpė, o sergėjimui kalėjimo paszaukė net 100 deputatų. Yankeesų susirinko į 1000 ir nukirtę telefono stulpą iszmuszę kalėjimo duris. Tame tarpe atėjo jau kariumenė ir gauja varė szalin, kuri szoko atimti kareiviams szaudykles. Kareiviai vietoje szaudyklių jiems davė kulų, 7 patiesdami, o 20 sužeisdami. Yankeesai szoko į krautuves pirktsi ginklų; murinai teipgi. Gubernatorius apszaukė kariszką apgulimą. Matysim kas dabar nusiduos? Gauja labai įtužusi ant kareivių, kuriuos gal ir pakarti nutars.

Nelaimės.

Indijanoj pakilo upė Wabash nuo didelio lytaus ir užsėmė kaimą Elmwood, kurio 250 szeimynų turėjo kraustytis ant stogų.

Bostone vėjas sugriovė vieno cirkaus budą laikę parodos, kur buvo 2500 žmonių. Žmonės užkloti su audeklais pradėjo veržtis laukan kame sužeista tapo per 30 žmonių.

Philadelphijoj susimuszę du stryktariai, kur sužeista tapo 25 žmonės.

Ketvirtos liepos nelaimės ir aukos pasiekė kelioliką szimtų. Nelemtas paprotys įsikerojęs tarp amerikų apvaikuszečioti laisvės įgijimo dieną szaudymais. Ketvirta liepos labai yra sugadi visokiems niekszams, kurie neva iš patrijotizmo iszdegina kitiems akis, paszauja arba su dinamitu net namus szardo. Visokių nelaimingų atsitikimų apielinkeje buvo daugybė, daugiausiai tarp vaikų: vienam pirsztai nutraukti, kitam akys iszdegintos, trecziam drabuziai užsidegė ir tt. Pittstano (vakarinės dalies) vyriausio policijanto su dinamitu sugrio-

vė namą ir sumuszę visus puodus.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Bellows Falls, Vt. Czionai yra 5 lietuvių szeimynos ir apie 30 pavienių, tik nekurie iš jų pavirtę yra į „ponus“ ir nemėgsta skaityti lietuviszkų laikraszečių arba knygų, kiti vėl sako, jog skaityti laikraszečių yra „griekas“, ir teip gyvena be jokio apszvietimo; apie tautiszkus reikalus netur jokio supratimo. Nesant vadovų dauguma perleidžia laiką loszime iš kazirų, prie kurių lietuviai yra palinkę.

Czion buvo atvykęs kas-žin koks pinigrinkis, kuris rinko pinigų aut bažnyczios Ford City, Pa., kurią baigiant statyti. Vienok iš musiszkų mažai atsirado žmonių, kurie davėsi prisigaut.

Czionykszcziai lietuviai dirba popieros dirbtuvėse; darbą gaut nesunku ir uzdarbiai neblogiausi. V. K.

Brooklyn, N. Y. 29 dieną berželio czionyksztė lietuviszka kriauczių unija perėjo per keletą gatvių su paroda, kurioje dalyvavo apie 700 lietuvių unijonistų, paskui nuvažiavo ant savo parengto piknyko, kur pribuvo „in corpore“ ir kitos lietuviszkos draugystės kaip Lietuvos Sunų draugystė, Lietuviszkas Gimnastiko Kliubas, Lietuv. fin-diszių unija, preserių unija ir szv. Kazimieriaus draugystė. Lietuviszka kriauczių unija gerai supanta savo reikalus, reikalą organizacijos, jog tikslai susivienyję į unijas gali atsispirti priesz savo isznaudo-tojus, teipogi supanta svarbą socializmo nes paskyrė ant delegato kelionės į Olandiją \$50,00, merginų-gi unija \$6,00. Po szitam pelningam piknykui, kaip girdėti pinigai bus prisiųsti į redakciją „Vienybės“ ar „Lietuvos“.

Apie delegato kelionę vienuomenė turėtų daugias pasidaruoti, idant būtų surinkta reikalinga suma. Apart atskirųjų pavienių, su didesne auka iki šiol pasirodė tik tai Westville's lietuviai. Lyg kitiems tie reikalai nerupėtų, ypatingai draugystėms.

Ant unijos piknyko atsilankę į 2,000 žmonių; skambėjo ir lietuviškos dainos. Butų linkėtina, kad dainininkai prigulėtų prie Sim. Daukanto dainininkų choro, ir galėtų dainuoti tikrai sutaukintais balsais. Tarpe dainininkų buvo A. Bartkiūtė, O. Mitkiūtė, O. Matulevyčiūtė, M. Abromaiciūtė, El. Lapacziūtė, Pracionskiūtė ir O. Garbaliūtė. *J. Naujokas.*

Shelton, Conn. Czion lietuvių gyvena nedaug, todėl Shelton'as nėra garsus mus tautiškam judėjime, bet užtai czionyszcziai lietuviai gražiai elgiasi, kas gal būti paveikslu kitiems, už ką juos guodoja aplinkiniai lietuviai. Ant nelaimės tuli iš mūsų brolių dar tūni palindę po lenkų kraiste, kiti vėl anglų uodegą įsikabinę sekioja, ir toki netik ką nepaiso ant tautiškų reikalų, bet dar priesiznasi jiems. Ant tautiškų reikalų nuo jų neisprasizysis nė vieno cento; negana to, jie stengiasi kiek gal niekinti gerus tautiečius. Sumanėsi lietuviai jų tokio atžargarumo nepaiso, szelpia gerus užmanymus, riziasi į tautiškąs organizacijas ir prisideda nors su maža auka prie szelpimo mūsų abelnų reikalų.

Berzelio 21 buvo įkurtuvės A. Viltrakio naujos grancizijos. Svecziams besikalbant nepasiliko užmirsštais ir tautiškais reikalais ir užmanius paaukauti po keletą centų, susirinkusieji sumetė \$4,00 iš kurių paskirta \$1,75 kankintiniams, \$2,00 mokslaeiviams ir 25 ct. Viztaliui. Štai suraszas aukautojų vardų ir kas kiek davė:

J. Bridickas	50
K. Szesztokas	50
J. Sinkevyczius	25
A. Viltrakis	25
J. Adomavyczius	25
M. Vokietaitis	25
Elzbieta Sinkevycziūtė	25
Ona Tarusziūtė	25
S. Taruska	20
Marijona Povilaiciūtė	15
P. Vokietaitis	15
V. Viltrakis	10
A. Taruska	10
Katar. Vasiliauckiūtė	10
J. Vokietaitis	35
J. Anskaitis	10
Elzbieta Sinkevycziūtė	
Visztaliui	25

Mažos tai aukos, bet pagal skaitlių lietuvių gana gražios. Mes stebimės iš didesnių kolionijų, kad taip sustojo aukavę. Lyg liet. tautiškai reikalai but ne jų priderystė. Retai pamatysi laikraszečiuose apie didesnių kolionijų aukas, lyg rodosi visas jau būtų atlikta, lyg kad nebūtų kankintinių, kurie kovodami už apszvietimą savo brolių, tapo prislęgti sunkios maskolių letenos, lyg kad mums nebūt reikalingi mokinti vyrai, moksliszki raszalai, apie kuriuos mes taip mažai rupinamies; yra ir kitokių abelnų reikalų ir užmanymų, vertų parėmimo, kuriuos mes menkai atjauciam ir silpnai remiam. Teisybė yra daug tokių, ką neva atjaucia, ir remia vien su liežuviu, o kada reik prisidėti su skatiku, tai tikisi, kad ir be jo bus darbas atliktas. Jeigu visi dėsime po plytą, tai įstengsim pastatyti gražų, didelį rūmą, o žiurėdami viens į kitą, nieko neveikdami, tik savo prazutį sulauksim.

J. Sinkevyczius.

Ant naudos T. M. D.

Pasimirus V. Gustaiciui Brooklyn, N. Y., kuris buvo su \$10,00 prisidėjęs prie izleidimo Leono Eremino surinktų su notomis dainų, teip-

gi pasimirus ir M.V. Saboniui, kuris prisidėjo su \$1,00 — juodviejų likosi Dainos, 11 knygų, kurias izsleistojas paskyrė ant naudos Tėvynės Myletojų Draugystės, izsleidziant pagal numeravotus tikietus po 25 ct. ant izslaimėjimo. Tikietų tapo atspaudinta 120. Laimėjimų bus 11. Laimėjimai bus seredoje, 30 rugsėjo 1903 m. po priežiura T. M. D. kuopos iz Plymouth, Pa. Tikietai gaunami pas

P. Mikolainį

224 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Norintieji tikietus pirkti izs tolymesnių vietų, 25 ct. gal prisiųsti paczto markėmis.

Atsiszaukimas

Union City, Conn. lietuviai buvo užmanę ir pagarsinę izsleisti raszomą maszinukę laimėjimui, izsleidimui velionio I. J. Griesziaus biografijos ir knygutės. Laimėjimas buvo nukeltas nuo 31 gruodžio 1902m. ant vasario mėn. 1903 m. Tikietų ant tos maszinukės asz pardaviau 21. Per seimą Brooklyne patyriau, kad maszinukę laimėjęs vienas lietuvis izs Elizabeth, N. J. Kodėl Union Cityes lietuviai tyli, nesuprantama? Reikėjo pagarsinti kuris numeris laimėjo ir tam atiduoti maszinukę. Laikas tą reikalą užbaigti.

J. Orininkaitis.

Nesuprantama kokios dėl priezasties Union Cityes lietuviai neiszduda atskaitos apie laimėjamą raszomos maszinukės reikalą I. J. Griesziaus? Ar nebus emę paveikslą nuo Szenadorio lietuviszkų muzikantų, kurie pasiliko per \$500 ir tyli? Nenoriu tikėti, kad Union Cityes lietuviai būtų pasėkę Szenadorio muzikantus?

Igno Draugas.

Ka kalba apie mus kiti.

Lietuvių tautai izspuolė ypa-

tinga laimė ant prietelių. Kiekvienas siulo savo meilę tik po menkute izslyga—duokis suėsti. Teip mus mylėjo per ilgą laiką lenkai, paskui, paėmė po savo globa maskoliai ir vokiecziai. Lenkai pripildo lapus savo raszų pasakoms apie senovės lietuvių nuopelnus, apie jų gerą szirdį, letumą ir prielankumą prie lenkų, su kuriais jau izs seno lietuviai sujungti szventais rysziais; teip beraszdydami vienok kur tik įmanydami bruka savo kalbą, niekina visą lietuviszką ir nesigėdi naudotis judozsyztėms, kad atsikratyti nuo litvomanų. O mislinat maskoliai nėra prieteliais? Jų rasztuose pilna darodymų, jog lietuviai visados broliavosi su jais, emė noriai pravoslavią, drauge kariavo priesz vokieczius ir dabar tikrai reik priimti pravoslavią ir vėl visas bus gerai. Kas link vokieczų tai jie izsityrė labai puikiai kalbą prūsų, ant kurių žemės jie apsigyveno ir kuriuos laimingai prarijo. Paskui paraszė tyrinėjimus apie lietuvių kalbą, gramatiką, žodynus su valdzijos paszelpoms ir skubina juos dusinti. Sziaūdien toje puotoj lenkai jau nustumti į užpakalį, jiems vis sunkiaus ir sunkiaus prisiartinti prie stalo, bet už tai szitie lebauja. Vokiecziai ryja patyloms, o maskoliai glosto pilvą ir izsreiszkia savo meilę. Tik litvomanai kaip akstinas įstrigo gerkleje. Reik ji kaip norint izstraukti. Baisi nuodijanti literatūra praplito izs užrubežes po Lietuvą, sėja tarp žmonių neapykantą valdzijos, pravoslavijos ir maskolių. Negelbsti nė žandarai, nė kratos, nė kalėjimai. Taigi dabartės bicziuliai pradėjo raszineti vėl apie senovės meilę tarp lietuvių ir maskolių, kurią reikia sugrązinti — duoti lietuviams spaudą, o jie bus valdziai dekingi, blogų raszų neskaitys

ir duosis praryti, neįstrigę. Tokių rasztų paskutiniame laike maskoliszkuose laikraszcziuose patilpo gana apscziai, nekurie pateko ir į „Vienybę“. Paskutiniame laike ir lenkai vėl pakėlė klausimą apie lietuvius, kad neatsilikti nuo kitų ir užimti apleistą savo vietą puotoj. Krokavoj „Slovėniskzas kliubas“ padarė susirinkimą paszwęstą lietuviszkam klausimui. Profesorius Los perskaitė referatą, kuriam perstatė istoriją tautiszkos lietuvių judėjimo nuo uždraudimo spaudos iki paskutinių laikų kada lietuviszka literatūra smarkiai prasiplatino ir įgavo spalvą prieszingą Maskolijos valdžiai. Maskoliai persiekioja už tuos rasztus, bet spaudos nedaleidžia, nors žmonės jau nekartą siuntinėjo praszumus net pas patį carą. Iš priezasties referato kilo karsztai ginczai tarpe susirinkusių lenkų. Vieni iš jų sakė, jog lietuvių judėjimas yra negeistinas dėl lenkų apsireiszkimas, nes tie litvomanai esą dideli szovinstai; kiti vėl nurodė, jog dar gyvi atminimai unijos lietuvių su lenkais; katalikiszkas tikėjimas, gilei perėmęs lietuvių, ant amžių pasiliks drutu rysiu tarp lietuvių ir lenkų kovoj su prieszais. Profesorius Cibulskis (esąs lietuvis) nurodė silpnumą lietuvių, kur jie susitinka su baltrusiais, nes tuoj perima anų kalbą. O valdžia užgindama lietuviszką spaudą, drauge gundo lietuvių prieszai lenkus. Tokią nuomonę jis gavęs iš ilgo laiko patyrimų. Pons Skarszeviskis papasakojo apie prietikius lietuvių su lenkais Amerikoje. Pagal jo žodžius tuodvi tautos nesutinka kada sujungtos vienoje parapijoje, bet prietikiai tampa szirdingi, kada jie persiskiria, (tai yra, myli vieni kitus, kada suvis nesueina). Nekuris Gerbaczeviskis gynė lietuvių nuo užmetimo, buk jie nor atsiskirti nuo lenkų.

Tikra lietuviszka inteligencija esą niekad nebuvo ir nebus prieszinga Lenkijai. Vadovai lietuvių spaudoje apreiszka, esą prielankus Lenkijai ir niekina tuos, kurie gundo prieatsiskyrimo. Pabaigoj kalbos Gerbaczeviskis perstatė lietuvių poeziją ir nurodė jog Lietuva darbszcziai dalyvavo kulturiszkam Lenkijos pakylime ir Mickeviczius yra sujungimas lenkiszkos ir lietuviszkos dvasios; rysys tarp lietuvių ir lenkų esąs drutas ir nenutruks, jei lenkai pats neatstums nuo savęs lietuvių.

Visuose tuose ginczuose, gal tiktai iszskiriant paskutinius žodžius, apsireiszkia visiszkas nesupratimas ponų lenkų apie dalykus, kuriuos svarsto. Ir negal suprasti stoję ant savo siauros nacjonalistiszkos dirvos. Jie niekaip negal daleisti, kad lietuviai nėra lenkai; jie negal daleisti, kad lietuviai galėtų gyventi savystviai. Kodėl? Dėlto, kad teip buvo per amžius. Lietuviai ir lenkai anot jų yra tai vis ta pati tauta tik yvairių provincijų gyventojai, pertai varinėja savo unarą. Ponai kaltina valdžią už blogus prietikius lietuvių su lenkais, kaltina litvomanus, o nemato to, jog vienatinė priezastis jų paczių szovinizmas, jų nacjonaliszkas apetitas, siaurumas pažiūrų, kas nedaleidžia jiems daleisti kitiems tas tiesas, kurių jie dėl savęs reikalauja. D-s.

Aukos kankintiniams.

Shelton, Conn. lietuviai	1,75
Buvo	\$66,89
Viso	\$68,64

Aukos mokslaciviams.

Shelton, Conn. lietuviai	2,00
Buvo	\$42,08
Viso	\$44,08

Aukos A. Visztaliui.

E. Sinkevycziute, Shelton, Ct.	25
Buvo	\$21,92
Sykiu	\$22,17

Raudona veliava.

Tironai siurbia mūsų kraują—
Nespėja aszaros mums džiut!
Bet matom jau gadynę naują,
Juog lemta mums jų sudzioms but! (2 sykiu.)
Laiks mums stot—užgiedot ant kovos!
Veliava mūsų gąsdin' tironus,
Skelbdama trenksmą mus pagiežos,
Baisų galą jų dienos.
O jos varsa yra raudona
Nuo vargsų kruvinos skriaudos! (2 sykiu.)
Senos tvarkos jau baigias dienos;
Jos myris—laimės ateitis;
Iszvien tad dirbsime kiekvienas
Ir lygi bus visiems dalis! (2 sykiu.)
Laiks mums stot ir tt.
Nors stengias biauurs mus skriaudėjai
Tą tvarką liegstanczią suszelpt;
Isznyks szalti mus buvio vėjai;
Doros, tiesos nestengs užstelbt! (2 sykiu.)
Laiks mums stot ir tt.
Ei, broliai! panczius laiks nutreakti;
Su viena tik mislia reik stot!..
Ar gali upę kas užtventki?
Ar gal priesz vilnų kas kovot?.. (2 sykiu.)
Laiks mums stot ir tt.
Szalin siurbikai mūsų kraujo!
Biauurs sen's svietas tepražus!
Sutversim patįs buvį naują;
Mūs lygios tiesos glaus visus! (2 sykiu.)
Laiks mums stot ir tt. J. M-lė.
P. S. Veliava—papartis; varsa—dažas.
(„Darbininkų Balsas" No. 2.)

Maszina.

Vel tie žmonės ant manęs rugoja
Kad per mano darbsztumą jie duonos nustoja:
Bet asz jos nevalgau ir dirbu kasdiena,
Užvaduot noriu darbininką kiekvieną.
Bet turezių pancziai manę surakina
Ir gerus mano mierius jie naikina.
Norėjau nukelti nuo jus sunkią nasztą;
Gyvenimą pagerint, jus sziačdien teip prastą,
Norėjau sutrumpint jus laiką vergystės
Ir iszliuosuoti nuo szios ubagystės.
Norėjau daleisti jums saulę matyti,
Ir tikrą gyvenimą jums iszpažinti.
Bet jus manę vargszę isz rankų iszleidot,
Manę pasisavint, dykaduoniams daleidot,
Ir tolei per manę jus badą kentėsit,
Szalsit, vargsit, szviesos neregėsit —
Pakol n'iszluiuososit isz rankos gelžinės,
Ir už tiesas darbininko neatremsit krutinės.
Dykaduonio ranką nuo manęs atkelkit.
Su mano pagalba sav laisvę sutverkit.
Tureziaus tiesas visas iszuaikinkit:
Ant meilės, lygybės, kitas pastatykit.
Tai tada jus vertę mano pamatysit,
Kad nekalta esmiu, visi pripažinsit.

Am. Lietuwaite.

Isz visur.

Isz Sofijos raszo į „Daily News“, kad vadai macedonieczių maiszto turį didelę daugybę bacillių, pagaminanczių indiszka pavietrę. Vadai saką, kad jeigu vieszpatystės bėgyje vienos sanvaitės po perserģėjimo nepatiksins panaikinimo sanderms Berlyniszkės, jie rods mirsi, „bet ne vieni, ale su mumis eis į kapus tukstanczių-tukstancziai Europos gyventojų, beje dalies svieto, kuri payogė musų valnybę“. Sako, ketinama esą pavietrę pplatinti Konstantinopolyje, Salonikoje, Berlyne ir kitur.

Taigi, ponai valdimierai turi progą pasimislyti, kad ne vien su ginklu rankoje galima kariauti, bet kad varguoliai gali įgyti draugus dėl savęs... nuoduose, kurie isznaikinti gali didesnę dalį gyventojų — pripaudėjų. Ką sakyti Maskolija, jeigu lietuviai jai teip pagrasintų? Ar gražintų lietuviams spaudą ar ne?!

Kroatijos ukininkai užpuolė ant kareivių, kaip savo nelaimės. Kareiviai nuszovė 5 ukininkus o daugelį suzeidė. Suarsztavotus suvarė į klounuos ir tvartus, nes kalėjimuose nesutelpa.

Persijos, Ghilan paovincijoje, buvo žemės drebėjimas.

Ispanijoje, tarp Bilbao-Sargossa ant upės Nejerilla sugriuvo geležinkelio tiltas, kur visi keleivių vagonai sudužo ir nusivertė į upę. 100 lavonų surado tarpe susigrudusių vagonų, kitus vanduo nuneszė, daugelis tapo suzeistų. Keleiviai buvo daugiausiai ponai.

Salonikoje, Turkijoje, daug vaikų numirė nuo užnuodytų saldumynų, kurių tapo primetyta ant visų gatvių. Tėvai savo vaikų neiszleidžia isz namų, nė į mokyklas neleidžia.

Turkijoje ledai iszmuszė didelius plotus javų o vanduo viską užneszė žeme.

Prancuzijos senatas paskyrė reikalingus pinigus statymui mokyklų tose vietose, kur pirmaus buvo zokoninkų mokyklos. Tokių mokyklų reikės net 500.

Strasburge, Alzacijoje, laike rinkimų į Vokietijos seimą pasiuntinių, katalikų partijos kandidatas tapo neiszrinktu. Katalikai už tai pradėjo muszti žyds ir laisvamanius, kodėl tiejie nedavė balso už jų kandidatą. Žyds krautuvų iszdauzė langus ir apszaukė boikotą prieš žyds, kad nieko nuo jų nepirkti, teipgi ir nuo protestonų.

Spremburg'e, Vokietijoje vienas vyras pasivertė į moteriskę ir apsigarsino priimamas moteris ant burdo. Vėliau apie tai patyrė policija ir andaroke rado vyrą, kuris buvo pabėgęs nuo savo paczios ir kad jo nesurastų, pavirtęs į moterį.

Belgijoje, pas Bruessel susimuszė du keleivių trukiai, kur 2 užmuszė o 20 sunkiai suzeidė.

Buenos Aires, Argentinoje, ant prancuziszkio laivo „France“ su tavorais įsigavo apie 30 žiurkių, kurios turėjo maro perus. Pakeliui numirė maro liga keli jurininkai. Atplaukus į Marseille, Prancuzijoje, laivas tapo iszczystytas, žiurkės sugaudytos, o jurininkai uždaryti kvarantanoje, kad ne iszsiplatintų maras.

Gniezno gimnazijoje vokiszkioji policija arba profesoriai susekė slaptą draugystę tarpe gimnazistų lenkų. Gimnazistai lavinosi lenkiszkioje kalboje. Sugavo 24, isz kurių sudas 5 iszteisino, o 19 nubaudė su 7 iki 42 dienų kalėjimo.

Vokietijos socialistų balsai pagal 1898 metus pasidaugino:

Prusijoje nuo 1,142,000 ant 1,620,000
Bavarijoje nuo 139,000 ant 240,000
Saksonijoje nuo 229,190 ant 450,000

Wirtembergijoje nuo 62,000 ant 75,000

Baden'e nuo 50,300 ant 70,000

Hessen'e nuo 49,000 ant 60,000

Meklenburg nuo 47,000 ant 55,000

Hamburge nuo 82,000 ant 101,000

Alzacijoje nuo 52,000 ant 60,000

Kitose provincijose ant 225,000.

1900 metuose nuskendo 85 vokiszkio laivai su 44,720 tonų tavorų. Jurininkų prigėrė 1,073.

Halle'j, Vokietijoje, kunigas Metzmer tapo pasodintas ant 6 mėnesių į kalėjimą už tai, kad vaiksacziojo po kareziamas ir gėrė nemokėdamas pinigų. Jis teisinosi sude, jog kaip pamokslininkas, skelbiantis visiszką užsilaikymą nuo svajinanczių gerymų, prigulintys prie grovienės Waldersee mėlino kryžiaus draugystės, jis buvo priverstas teip daug kalbėti apie baisybes ir smagumus alkoholiaus, kad įgydavo neiszpasakytą jo troszkimą, kuris jį traukė į kareziamą nežiurint ar jis turėjo pinigų ar ne.

Charkove, Maskolijoje, anglių kasykloje tapo atkastas žmogus, kuris iszbuvo po žeme užgriutas 50 dienų be maisto, be gėrimo, be szviesos ir ganėtino oro. Jis buvo be žado ir labai apadraskytas, vienok atgijo ir ligonbuczio daktarai tur viltį, jog suvis pasitaisys.

Muenchen'e, Bavarijoje, tapo įrengta szonų skerdykla. Policija daleido pardavinėti szunieną tik tokiems mėsiniškams, kurie neturi jautienos ir arklienos. Tokiu budu ir szunes Vokietijoje turės pabrangti. Senus szunis nupenėjus galės parduoti ant mėsos.

Vienas maskoliszkas laikraštis teip apraszo gydymo maskoliszko ukinuko nuo drugio:

— Kuom gydeisi pirmiaus nuo drugio?— klausia daktaras ligonio.

— Jau asz, pone, visaip bandžiau. Iszpradzių gydė bobos. „Suvalgyk—sako—gyvą vėžį ir palengvės“. Suvalgiau, bet naudos mažai. Paskui boba davė gert vandens nuo juodos karvės...

— Kokio vandens?

— U-gi pasėmė vandens isz szulinio patyloms, kad nieks negirdėtų, nuplovė juodai karvei užpakalį ir to paties vandens davė man apie 4 stiklus... Tiktai, pone, ir nuo to man nepagelbėjo. Tada prasimanė iszgąsdint drugį: nulupo kailį nuo pastipusios avies ir apdenge maną. Iszsyk lyg palengvėjo: drugys ėmė plust...

— Drugys plust?

— Teip, pone, ėmė mane plust: „tai, sako, velnio vaikas atsigulė ant grynų plytų, užsidengė padliena. Kaip asz dabar su tavim gulėsiu?“ Pludo, pludo, spjandė, spjandė—neatsitraukė prakeiktas, vis krato mane. Tada mus bobos sako: „daugiaus niekas nelieka, kaip tik gaut numirelio muilo.

— Kokio muilo?

— Numirelio—ką negyvėlį prausė.

— Na ir ką?

— Nu-gi gavo tokio muilo, isztepė maną visą, o naudos kaip nēr, teip nēr.... Dabar jau atėjau pas jūsų mylistą, ar nepagelbėtumet kuomi nors?...

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Nikomėdes II (149–91), kurs dabar užėjo ant sosto, pasėkė paveizdą Syriškų ir Aigypitiškų karalių, priimdamas titulą *Epiphanēs*, arba Šviesusis. Jis ėmė dalyvumą karėse, kurios tuom laik pustyjo Maz. Aziją. Jo mieriu buvo sutikti su Romėnais, ir todėl jis noriai pasiuntė Kontingensą dėl jų pagalbos ir, kada jie kariavo prieš Aristonyką Pergamo, 133–130, ir, bent ant žodžių, klausė visokių paliepių jam pasiųstų. Tačiau jis keletą sykių mėgino, nors tatau nepatiko Romai, padidinti galybę ir plotį savos karalystės. 102 m. jis antpuolė Paphlagoniją susitaręs su Mithridatu Didžiu, ir dalį jos užvaldė. Romai reikalaujant, kad sugrąžintų užkariautą šalį įstatymų, kam tėvoniui, jis pavedė ją vienam iš savo sunų, kurį jis nunuodino už Paphlagonišką prinčą, ir liepė jam vadintis Pylaimeniu. Veikiai potam, 96 m., kada Mithridatės bandė prikergti Kappadokiją, ir Laodikė, našlė mirusio karaliaus, pabėgo pas jį, jis apženydino ją, ir, karštai už ją užstodamas, pakėlė ją į karalienę Kappadokijoje; iš kur ją tačiau veikiai išgujo Mithridatės. Galiaus 93 m., mirus dviem sunam Laodikės, jis pakio apgaviką, kurs sakėsi teip-gi esąs jos sunumi, ir mėgino įgyti dėl jo karuną Kappadokijos. Bet čion jau jis netesėjo. Apgavystė tapė atidengta; ir Roma netik kad atsisakė duoti titulą dėl jo proteguojamojo ant Kappadokijos karunos, bet liepė jam podraug palikti valdymą Paphlagonijos, kuriai žadėjo grąžinti nepriegulmybę. Veikiai potam, ilgas viešpatavimas Nikomėdo II užsibaigė: mirė turėdamas apie 80 metų amžiaus, ir paliko du sunus: Nikomėdą ir Sokratą, kurs buvo pramintas „Chrėstos“, „Garasai“.

Nikomėdes III (91–74), vyresnis iš abiejų, tapė įpėdiniu ir priėmė titulus Epiphanes ir Philopator. Vos jis buvo atsisėdęs ant sosto, kaip gundomas per Mithridatą jo brolis Sokratas skundė jį už illegitimiskumą ir reikalavo karalystės ir, su pagelba kariumenės, kurią suteikė Mithridatės, išvyjo Nikomėdą, ir pasigriebė karuną. Bet Roma, ateinančiame 90 mete, prastu dekretu atgrąžino Nikomėdą, kurs 89 m. atsikėryjo Mithridatui pustydamas jo teritorijas. Teip paarzintas, Mithridatės 88 m. surinko didelę armiją, parveikė Nikomėdą pagal Amneją, ir išgujo jį su jo Romiškais talkiais iš Azijos. Įvyko pirmoji Mithridatiškė karė; ir jai pasibaigiant, 84 m., Nikomėdas buvo sugrąžintas į savo karalystę antru kartu, ir turėjo tykų viešpatavimą potam per 10 metų. Mirdamas bevaikiu 74 m., jis testamentu paliko savo karalystę Romėnams, nors lėgatas užtraukė trečią ir didžiausią Mithridatiškę karę.

f. Regis thrakiškos kilties buvo *Mariandynai* anapus Sangario upės, nepažymėtina gentė.

g. *Kappadokija* gulėjo tarp Halio upės ir Armėnijos; apie Kappadokus šnekėjome nesykį, rašydami apie Gėtus. *Matienai* gyveno nuo jų į pietus. Gentysta jų yra neaiški. Veliaus po laikų Herodoto jų vietoje atsiranda Gordiaei arba Kūrdai. Reikia abejoti, ar tai tikrai buvo gentė, vadinama Matienais.

h. *Paphlagonija* traukėsi nuo salos Babos iki ištakai Halio upės. Kalnynai buvo apdengti giriomis, garsios buvo visokių metolų kasyklos, o gyventojai atsiženklino kaip medinčiai. Jie tur-but teip-gi buvo šaka Thrakų gentės. Jų žiaurumas ir nenumanumas buvo perėję į priežodį. Venetai ar Hėnetai esą kilę iš Paphlagonų.

Kaip Bithynija, Paphlagonija pastojė pusiau nepriegulminga po valdžia Achaimeniškų monarchų. Jau aplink 400 m. valdymierai šalies, sako, mažai bojė paliepių Didžiojo karaliaus; ir 394 m. mes randame monarchą, Kotys, susiderinantį su Agesilau prieš Persiją. Į 30 ar 40 metų vėliaus yra minimas kitas karalius, pergalėtas per Persų satrapą, Datamį. Persų ciesorystei suirus Paphlagonija tapė pasisavinta per Mithridatą Ponto, ir per ilgą laiką ji buvo dalimi Ponto karalystės.

Pirmieji Paphlagonijos karaliai: 1. *Korylas*, apie 400 m., pavylyja Dešimčiai Tūkstančių pereiti per jo žemę. 2. *Kotys*, ar Oty, susitelkia su Agesilau, ir gelbsti jam karėje prieš Pharnabazą, 394 m. 3. *Thyus* ar *Thys*, garsus puike savo česnių, tapė antpultas per Datamį, liepiant Artakserksui Mnemonui, suimtas, ir nuvežtas į didkaralio dvarą, kur jis toliaus gyvena nepaprastame žibesyje, apie 375–365 m.

Kaip ir kada Paphlagonija laimėjo sav nepriegulmę, mes nežinoame; bet veikiai po 200 m. mes randame sostą vėl užimtą per tengymius monarchus, kurie įsipainiojo į kares tos gdynės. Šitie princai su vargu užsilaiko prieš monarchus Ponto iš vienos pusės ir Bithynijos iš kitos; bet jie tuomi nemažiaus turi sostą iki 102 m., kada paskutiniam tengymiui karaliui Pylaimeniui I numirštant be vaikų, Mithridatei Didis ir Nikomėdes II sutikmiui paglemžia šalį, ir pastarasai pakelia ant sosto vieną iš savo sunų, kurs valdymierauja per 8 metus, kada Mithridatės išveja jį ir užima visą teritoriją.

Vėlesni Paphlagonijos karaliai: 1. Morzes ar Morzas, kariauja prieš Romėnus Gallo-Graikiškoje karėje 189 m. Tampa užpultas ir užkariautas per Pharnasą, apie 181 m., bet pagrąžintas į savo valdynes ir pamokėtas 179 m.—2. Pylaimenes I remia Romėnus jų karėje prieš Aristonyką Pergamo, 131 m. Sako, testamentu palikęs savo karalystę Mithridatui.—3. Pylaimenes II, sunus Nikomėdo II Bithynijos. Pasodintas ant sosto per savo tėvą 102 m. Priverstas tapė pasitraukti 90 m.

i. Žiloje senovėje tur-but *Phrygija* užėmė didesnę dalį pussalio Maz. Azijos, bet laikuose Persų įsiveržimo žinoma yra Mažesnėji Phrygija, šalis Trojados, ir Didesnėji Phrygija, kuri užėmė vidurinę dalį Maz. Azijos. Phrygija buvo augšta ir nuogoka platuma, tinkanti dėl ganyklų, kur maitinosi nesuskaitytos kaiminės plonavilnių avių. Phrygų suris ir sudytos provizijos įgyjo platų garsą senovėje. Sūrus azerai suteikė gyventojams druską. Kalnai ir upės nešė auksą, teip-gi Phrygijos marmuras iš senovės garsus buvo, o vynmedis plačiai buvo glamonimas.

Phrygai žiaurus, but drąsus, yra skaitomi už vieną iš seniausių tautų Maz. Azijos. Sako, jie buvę labai prietaringi savo palinkimuose, ir gėslus savo pobudyje. Jau Homėras žino Phrygiją: jaunasai Priamas gelbėjęs Phrygams gintiesi nuo užpuolimo Amazonių (tur-but Gėtų), ir sako tuomet—aplank 1300 m. pirm. Kr. g.—buvus galingiausia gentė pussalyje.

Neabejotinai iš čion Phrygai yra persikeldinę į Europą, ir užėmė dalį Thrakijos, Makedonijos ir Illyrijos. Archilochas tvirtina Thrakus esant viengenciū Phrygų. Mythiskasis Pelops, apie 1300 m. pirm Kr. g., kolonizavęs Pėloponėzą, esąs buvęs Phrygu. Graikų bei Lotynų poezijoje Trojėnai yra vadinami Phrygais, lyginai kaip Mygdonai ir Myziškiai. Teip gi Thrakijoje daugelis vietų vadinosi vardais, randamais Trojadoje. Phrygai pradėjo galingume ir skaitliu nupulti po Trojėnų karės: Europoje ištūmė juos Illyrai šiaurėje ir Makedonai pietuose, o Maz. Azijoje kilimas Getų galybės teip gi siaurino rubežius jų žemių. Jų kalba, papročiai ir religija labai atsimainė.

Valdzia Phrygų buvo monarchiška, ir, prieš Trojėnų karę, visa šalis buvusi po valdzia vieno valdymiero. Vėliaus Phrygija pasidalino į mažas valstijas. Visa ankstyboji Phrygų istorija yra mythiška.

Ninnakas, Annakas ar Kannakas, buvęs pirmu Phrygijos valdymieru, ir gyvenęs prieš Deukaliono tvanmetį. Jis susilaukęs daugiaus kaip 300 metų! Kada orakulas jam apskelbė, kad su jo mirtimi viskas turės dingti, senis nuėjo į dievnamį su vyresninku savo pavaldinių, ir ten smarkiai raudėjo bei sielvartavo, melddamasi, kad dievai atmainytų tokį likimą. Iš to parėjo patarlė—„verkia kaip Nannakas“—išreiškimui didelės tužbos.

Kitas karalius *Manis* garsėjęs militariška drąsa ir dorybe, ir todėl „maniški trūsai“ ženklo nepaprastus bei herojiškus darbus.

Apie *Gordiją* pasakoja, kad jis nuo žambrio patekęs esąs ant karališko sosto. Mat, sykį jam beariant dirvą, arelis nutūpęs ant jo žambrio ir tupėjęs per ištisą dieną. Gordias, nusišėbėjęs, traukė į Lydijos burtininkų miestą pasijautoti, ką tai reiškia. Pas Tellmesso miestą jis susitiko su gražia burtininke, ir toji pranašavo jam, kad jis pastos karaliumi; priegtam pasisiulė jam už moterį. Žinoma, Gordias neatsisakė. Veikia kilo maištas šalyje, ir orakulai patarė išsiųstiems paslams pas burtininkus aprinkti už karalių tą, kas, jiems namon sugrįžus, pirmas aplankys, važiuojantis kare, dievnamį Jupiterio. Tai gi sostas pateko Gordiui, kurs dabar paaukavo dievei karą jos šventvietėje, ir tą dievą vėliaus garbino Phrygai ir kitos gentės. Jis sumezgė teip navatną mezgą prie to karo ienos, kad orakulai pažadėjo valdymą svieto tam, kas jį mės atmegztį. Kaip visiems yra žinoma, Aleksandras Didis perkirto su kardu tą garsų Gordio mezgą.

Sunumi ir įpėdiniu Gordio buvo *Midas*, kurį Plutarchas sako gimus iš dievės, kurią Romėnai garbino po vardu Bona Dea. Sako, jam sykį jaunystoje miegant, skruzdėlės susinėšė zopostą kviečių į burną. Orakulai tatau paaiškino, kad jis igys nemieruotus tartus. Ir iš tiesų, Mido tartingumas yra tėma visų senovės raštininkų. Sako jis laimėjęs didelius lobius iš kasyklų metolo kalne Bermius, tur-but užėitų jam valdant. Kononas tvirtina jį radus skarbus, ir potam guvumu įgyjus karaliavimą tarpe Brygų. Jam valdant, Silėnas atkakęs buvęs ant kalno Brimė, ir ką tik jis palytėjęs, viskas tuoju pavirtė į auksą, ir jis Brygus esąs prikalbėjęs apsisėsti Myzijoje, kur jie ėmę savę Phrygais vadinti. Tipheus esąs buvęs Mido mokintoju misterijose religijos, potam gi Midas pats įvesdinęs į Phrygiją, naujus dievus, naujus dievnamius, naują dievų garbinimą ir ceremonijas, ir luomą kunigų. Jis pramanęs ap-

gedėjimą numirėlių raudomis ir garbstymais. Kasmet jis apgedėdavęs mirimą savos motinos, ir, anot Suido, žmonės ją ėmę garbinti kaipo dievę. Jis esąs įsteigęs Ankyros miestą, ir ten dievnamyje Jupiterio, anot Pausanio, buvęs inkaras, jo padirbdintas. Iš gymio Midas buvęs labai gražus, o jo moteris garsėjo išmintingumu. Sako, ji pamokinusi Kymės gyventojus mušti pinigus. Graikų priežodis „Midas su asilo ausimis“ (Midas onon ota) kilęs esąs iš to, kad Panui lenktyn einant muzikoje su Apollonu, Midas geriaus mėgo Paną, už ką įpykęs Apollonas jam prizadėjęs esąs asilo ausis kaipo dėmę neišmonės. Bet Midas mokejęs jas papslėpti po savo diadema, iki galiaus barzdaskutys visą paslaptį esąs išdavęs žmonėms. Kiti vėl tvirtina, kad Bakchas, tulo įžeidimo dėlei, pavertęs jį į asilą... Midas, sako, valdęs esąs netik Phrygiją, bet ir Dardaniją. Lyndišio Kleobulius sudėjęs (o ne Homėras) epitaphą ant jo monumento.

Gordias II buvęs įpėdiniu Mido, ir apie jį nepasiliko jokių kitų minių, kaip tiktai kad jis miestą Gordium aprietęs su siena. Jo brolis *Ancharas* buvo jo įpėdinių ir pagarsėjo pasišventimu kaip kad Romėnų Curtius. Sako, valdant jo tėvui Midui, pažymi dalis miesto Kelaina tapę sunaikinta žemės drebejimu, ir užsiliko tula kiauroma. Orakulai pranašavo, kad kiauroma užsidarys paaukavus, kas yra brangintiniausia gyvatoje. Gyventojai tuoju aukavo savo auksą, sidabrą, ir brangakmenius, bet—niekas negelbėjo. Tad Ancharas, atsišveikinęs su savo moterimi Timothea, šuoliais įėjo į kiauromą, ir toji tuoju užsičiaupė!

Otreas, jo įpėdinis, niekuomi nepagarsėjo. O vėl tojo įpėdinis, *Lityerses*, buvo niekinamas už jo edrumą ir girtuokliavimą, apart Phrygijos darbininkų šienapjutėje ir rugiapjutėje, kurių tarpe jis pats esąs dirbęs. Sako priegtam, kad jis privesdavęs plovėjus draugauti su juom, ir potam nupjaudavęs jų galvas ir suriśdavęs į pėdus! Už tatau Heraklės jį nugalybjęs esąs už tokį žiaurumą.

Midas II viešpatavęs esąs ant visos Phrygijos, nors sostą tur-but buvo pasiveržęs. Ketindamas aukauti dievams, jis ištraukė iš Gordium miesto su didele gauja, kuri turėjo paslėpusi derginus; ukėai sekė didelėmis kruvomis paskui, tapę antpulti iš pasalų, ir miestas tapę paimtas suokalbininkų.

Gordias III tur-but buvo įpėdiniu šito monarcho; po jo gi parėjo ant sosto *Midas III*, kurs, sako, dovanojęs esąs Delphų orakului karališką sostą ar tribunolą nepaprasto išdirbimo.

Midas IV viešpatavo aplink 635 m. pirm Kr. g., kada Kimmeriai, išvyti iš Europos per Skythus, atsibastė į Maz. Aziją, įėmė Sardis, ir labai prispaudė Phrygus, Lydus ir Paphlagonus. Midas, abejodamas apie gerą užsibaigimą dalykų, nusinuodino tekio jaučio krauju. Jis turėjo du sunu, kurių vienas, Adrastas, tapę tėvo išguitas už užmušimą savo brolio iš netyčių. Tą išguitinį priglaudė Kroisas, Lydijos karalius. Tik navatna, kad Adrastas, kuriam tapę pavestas ant auginimo Kroiso sunus Atys, užmušo tąjį medžionėje teip gi iš netyčių; nors Kroisas dovanojo jam gyvastvą, jis pats sav galą padarė. Potam Phrygija pastojė Lydijos provincija, ir galiaus Kyras užkariavo kaip vieną, teip kitą šalį.

(Toliaus bus.)

Tulas Standford'as, buvęs korespondentu Transvaaliuj ir veliaus apicieriu, užtrankė ant savęs neapykantą kitų apicierių, kurie po baliui vieszbutyje iszrėdė jį, nuskuto pusę galvos pusę barzdos, usų ir tt. ir sumusė lazdoms. Keletą sykių jį maudė vandenij. Nuskriaustasis apskundė į sudą reikaudamas atlyginimo \$8,000, ką sudas pripažino. Kariszka valdzia apskundė apicierius į karaszką sudą.

Odesos pavieto sudzių susivaziavime buvo perkratyta prova 40 sodiecių, ant kurių pavieto virszininkas buvo uždejęs bausmę po 40 rublių arba 45 dienas kalėjimo, už meldimąsi sztundistų sektos formoje, kas nuo ministerio yra užginta.

Pas vieną ukininką buvo dukters vestuvės, kur susirinko daug sveczių, kurie valgė, gerė ir dainavo. Dainos policijai atbalsejo sztundistiszkomis. Virszininkui užėjo mislis pasipleszti. 40+40—1600 rublių bus. Pats apkaltino ir mokėkit. Sodiečiai padavė apaliciją, kuriuos sudzių susivaziavimas iszteisino.

Orleansville, Algerijoje, vienas ukininkas ant kapinių užtiko savo kleboną, Trezier, su 15 metų mergaite, naszlaite, kurią apgynė nuo klebono ir padavė jį į sudą. Sude iszaiaszokino, kad klebonas mergaitę buvo paviliojęs jau pirm 3 metų, taigi 12 metų. Parapijonai savo klebono neleido daugiau į bažnyczia.

Meksikoje, arti Barratoreau, kasyklose Las Esperanzas užsidegė gazai, kur nužuvo 24 darbininkai, o 50 apdegintų tapo.

Geguzine szvente.

Pirma geguzio maskoliszki revoliucijonieriai aprinko už dieną iszreiszkimo priesz val-

dzią savo protesto. Szių metų geguzinė irgi neapsiejo be demonstracijų arba parodų. Ypacz nusidavė Siberijoje ir ant Kaukazo. Tomske, Siberijoje, darbininkų organizacija iszleido atsiszaukimus, garsindama apie geguzinę parodą ir iszmėtė po miestą. 1-mą geguzio apie pietus ėmė rinktis darbininkai isz visų pakraszczių su raudonom vėliavomis ir pradėjo parodą, kurioj dalyvavo apie 35,000 žmonių. Neszė raudonas vėliavas, ant kurių buvo paraszta: „Szalin absoliutizmas“ ir dainavo revoliucijoniszkas dainas. Ant didžiojo tilto sustojo, ir keletas oratorių laikė kalbas, kuriose perstatė abelną padėjimą. Policija bandė iszsklaidyti susirinkusius, bet sutikta akmenimis turėjo trauktis ir užsilaikyti ramiai. Paroda tęsėsi iki 2 valandai nakties. Suarezstavota apie 36 žmones. Ant Kaukazo demonstracijos buvo parengtos Tiflise, Baku ir Batume 10 geguzio. Tiflise plecių, kur turėjo atsibuti demonstracija, policija apstatė kariumene teip, kad susirinkti ten nebuvo galima. Vienok kitoj vietoj tapo isztiestos raudonos vėliavos su paraszu: „Szalin absoliutizmas, tegyvuoja liuosybė ir 8 valandų darbo diena“ ir susirinkusieji ėjo į pusę teatro, kur sustojo ir prakalbas laikė. Policija apsiziurėjo per vėlai. Ties miesto sudu policija užpuolė ant susirinkusių su szoblėmis ir sužeidė 12 darbininkų. Kitam kraszte miesto buvo užmusztas vionas policijantas. Netoli nuo Baku yra miestas Balachan, kur yra daug kerosino dirbtuvių. Laikė geguzinės parodos kazokai szovė į žmones, vieną užmuszė, 5 sunkiai sužeidė. Policija užsipoelė atimt vėliavą isz darbininko. Kadangi tas laikė labai drucziai, nukirto jam su kardu pirsztus ir vėliava iszpuolė isz rankų.

Žandarai priesz 1-mą geguzio visur gąsdino darbininkus žydų skerdyne, ir tas daugelyje vietų sulaukė nuo parodų. Tokį įrankį žandarai jau senėi vartoja. Žandarų pulkauninkas Novicki Kijeve teip kalbėjo žydų deputacijai, kada tie praszė apgynimo: „Jus žinot, jog ant 1 geguzio rengia parodą. Jei joje nedalyvaus žydai, nuo jus galvos plaukas nekris; bet jeigu žydai prie jos prisidėtų, negausit nė vieno policijanto“. Negana to, yvairiose vietose policija tyczia skelbė, jog darbininkai rengia žydų skerdyne, policija gi norint juos apgint. Turtingesniejie žydai iszleido atsiszaukimus į žydų darbininkus, kad užsilaikytų nuo parodos. Tokiu budu kelti parodas buvo isztikro labai neparanku ir užtai sziometinė geguzinė perėjo ramiai, sulyginant su kitais metais. Peterburgo kalėjime politiszki kaliniai iszkiszso per langus raudonus skarmalus ir užgiedojų revoliucijos dainą, už ką jiems buvo atimta tiesa matytis su giminėmis.

Susirinkimai.

S. L. A. 3 kuopos isz Elizabeth, N. J. bus laikomas utarininke, 14 d. liepos, P. M. Mažeikos svetainėje, po No. 231 First str.

Visi sąnariai, ir norinti prisiraszti, teiksis ateiti ir užsimokėti bertaininę. Teipgi bus rinkimas naujų kuopos virszininkų. Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo brolio Juliaus Urbanto, isz Suvalkų gub., Naumiesczio pav., Tamoszbudžio gmino, Margaucykų kaimo.. Apie 10 metų Amerikoje, seniaus buvo Detroite, du metai atgal buvo Centralia, Pa. dabar nežinau kur. Jis pats ar kas apie jį žinote, praszau daneszti jo adresą ant szio adresu:

Petras Urbantas,
Box 201 Delray, Mich.

Pajieszkau savo brolio, Antano Mikalaucko, isz kaimo Girninkų, parapijos Garliavos, pavieto Mariampolės, Suvalkų gub. 10 metų Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adresu:

Elzbieta Mikalauckiutė,
67 N. 1-st str.,
Brooklyn, N. Y.

Piknykas!

Draugystė Szv. Jurgio isz Passaic, N. J. laikys antrametinį piknyką, subatoje 18 liepos (July) 1903 m. ant kampo Dayton Ave. ir President str. Prasides 2 val. po pietų. Tai gi užpraszm visus lietuvius ir lietuvaites isz visos apielinkės: Petersono, Newarko, Franklino ir kitų vietų kuo skaitlingiausiai susirinkti ant to puikaus pasilinksminimo.

Įzenga 25 centai
Visus užpraszo
Komitetas.

14-tas metinis Piknikas!

Draugystės szv. Kazimiero isz Brooklyn, N. Y. atsibus subatoje, 11 d. Liepos, 1903 m., Ridgewood Park'e, Long Island. Pradžia 3 val. po pietų. Muzika bus profesr. A. Gudo. Tikietas 25 centai.

Szirdingai visus lietuvius ir lietuvaites užpraszo,
Komitetas.

\$20,00 nagrados.

Mano pati, Teresė Macziokienė, pabėgo 3 d. berželio su Petru Geniu, paimdama 11 mėnesių vaiką ir \$100,00. Teresė Macziokienė turi 19 metų, 5 pėdas didumo, laiba, plaukai geltoni, kitos kalbos nemoka kaip tik lietuviszka. Petras Genys 26 metų, pusszesztos pėdos didumo, rauplėtas, usai dar tik sudygę. Moka ir angliszka kalbėti.

Kas suteiks apie juodu žinią, gaus \$20,00 nagrados.

S. Macziokas,
528 Pleasant str.,
Scranton, Pa.

HOTELIS K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiską rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir išgirst skambinant ant forte-pijano puikias melodijas, tai tik užeik pas K. Strzelecki.

Temykite!

Geriausia užėiga dėl Lietuvių, puikiasias alus, vynas, sšnapsas, cigarai ir t. t.

Siunčiu pinigų į visas dalis svieto, greitai ir pigai. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujancius in užrubežių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY

26 Broad Str. New Britain, Conn.

Ženkleliai

Susiv. L.A. jau yra gaunami pas kasierių.

Prekė paausutu 25 ct.

Auksinių \$1.00

Reikalaudami ženklelių pri-siuskite ir pinigus.

Raszyti reikia pas:

T. Pauksztis,

123 N. Main str.

Pittston, Pa.

Coal Brook House

Ant pardavimo už labai pigią prekę naujas namas su 6 kambariais, su dviem akrais išdirbtos žemės, 3 ak-ro užsodinta žemvuogėms ir tt.

Kreipkitės prie kun. J. Hague,
31 Shawnee Ave.
Plymouth, Pa.

AGENTAS

aspekurovavimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas **St. RINKEVICZIA**
73 Grand tr.
BROOKLYN, N. Y.

Ar norite užlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai?

Gal pleiskanų yra?

Ar galva plika?

Ar ant veido yra papuczkai?

Ar norite gaut gerą rodą kaip išgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt. **Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.**

Jeigu nebutų vartoja „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesoriai, daktarai, sudžios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teipogi gal vartoti ir darbininkiszkla klesla žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai iš daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus užlaikyti, o teipogi ir iš daugel kitų priezasczių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didžiausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norėtų per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraszo trumpai ir aiskiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists.**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

Pirmutine lietuviszka karczema

Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Užlaikome gerianetą alų, degtinę ir cigarus, ir elpgi entelkiam draugiszką rodą visokiuose reikaluose.

Puikiasias dirbejas laikrėndzių

Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kiseninius vyrieskus ir moteriszkus, ziedus, branaoletas, epilkas ir visokius auksinius daiktus, teipgi užėima jų taisytn. Viekas už pigiausią prekę.
102 Main str. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str.
Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirszkite vietos.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

Siuntejei!

sviesto, soro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksmi išgirsti apie naują freight ejiama Lackawannos gelezinkelio ant szių metų, specialiszkai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntejų ir gantojų.

Karai su ledais iš East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Seranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejiimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedėlę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinejiimo ir koznas agentas pri-duos reikalaujantiems visas informacijas.

Begedyste.



Stasis Martiszius, nukirstom abiem rankom, susineszė su mano motere, Stefaniya Parszelaitiene, jau asztuntas mėnesis, kaip pabėgo nuo manęs. Buvo jie užsidėję paleistuvystės namą Brooklyne, bet policija jiems tai uždraudė. Dabar jie trankosi po yvairius miestus paleistuvaudami ir ubagauja pas lietuvius ir kitus žmones kaip nelaiminga porėlė maisto. Todėl asz persergescziu tautiecius, idant neszelptumēt berankio paleistuvaujanczio su mano motere.—Girdėjau, kad jie dabar randasi East St. Louis, Ill. ir kolektavoja ant laivakortės keliaut į Lietuvą. Martiszius tokiu budu rinko aukas (geriaus sakanč prigaudinėjo) jau 7 metas dėl kelionės Lietuvon po New Yorko ir Brooklyno lietuvius, bet neiszkeliavo. Czia patalpinu ir jų paveikslus, kad galėtumēt pažinti.—Martiszius rankas imant paveikslą davė gumines prisidėti.

Motiejus Parszelaitis,
32 Scammel str., New York, N. Y.

Naujos knygos.

Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslą 75 c.
Užmuszimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmėse 10
Dėdė atvaziavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai džiaugsmam 25
Llajunas. Apysaka iš lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
Kunigija ir svietiszkla valdzia 15
Pagieža ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuskintas žiedas 10
Vendraitė. Lietuvoszkos pasakos (vokiszkomis raidėmis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmėse. 25c.
Kas reike žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplojiimas, metaliniai iš dirbimai. Pinimai iš vilos ir t. t. 20c
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Zile galvon velnes vuodegon: Komedija vieno veikmeje. 15c.
Kainas. Misterija Byrono paraszta 30c

Darbininku Balsas 1 ir 2 1903 po 15c

Vytauto prisieka.

Paveikslas reiszkia tą valandą kada kryžiokai įgriežė 16 balandzio 1362 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvėsių. Ant szito upės kranto rymo ant balto žirgo jaunutis kunigaikstis Vytautas, deszinėje iszkėlęs kardą o kairėje skydą. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidilucziai. Jaunasis karzygis, akyvaisdoję szkaujanczių iš džiaugsmo pergalėtojų, prisieka amžiną kersztą ir atmonyjiną kryžiokams.

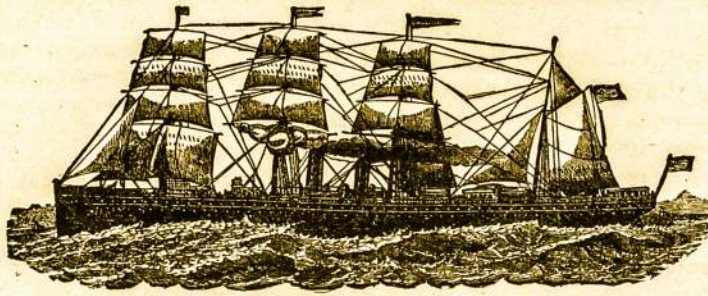
Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunikaiczių; vieszpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Iš keturių tukstanczių apgynėjų Kauno pilies iszliko gyvi tik 36 vyrai; szeip žmonių žuvo daugel tukstanczių. Vytautas iszpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Zalgirės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryžiokų su Didzioju jų Mistru.

Ant pardavimo.

Jeigu norite puikio vieto insitai-syti sav gyvenimus iš kur butu netoli in darbą ir teipgi in miestą, užpigę prekę galite gauti pas

J. J. Pauksztis
Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!



Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiunčiu pinigų į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinciozias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbacijos. Turiu labai czystą ir puikią užėigą del svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks del lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rastis kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj del greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudeta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo szterninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo szterninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszioms ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. Gumbo-Kura susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuokit:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

GARBUS GENTAINIAI!

Asz apimu ir atlieku visokius drukoriszczus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, įstatus draugystėmis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus del szokių, cirkulerus, plekatus, visokias kvitatas, atsilankymų korcziukias, popieras raszymui laiszų, pakvietimus ant vestuvių, kopertų stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivų.

Pinigus siunčiu visai kaip kas tik nori, per pacztą expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, už tą pat prekę kaip yra redakcijose. Adresuokit teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street

WILMINGTON, DEL.

Didele krautuve
IR KARCZIAMA.

Kas nori gero tavyo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
Plymcuth, Pa.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Laikome didžiause ir puikiause kromą kurpių vyriszczų, moteriszczų ir vaikų, didžiauseme pasirinkime ir pigiause. Ateik ir pamėgink, o būsi užganėdintas.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdowano'a



DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parados už rupestingą, teisingą ir artistiszczą iszdirbimą.

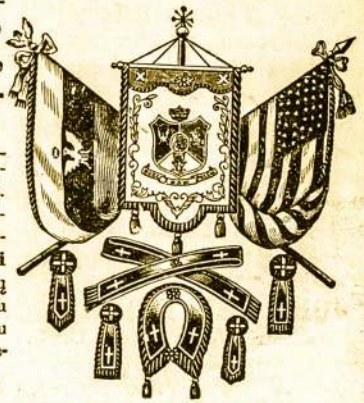


**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreksztį guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus pamlnėtus daigtus Pigiauseli, Teisingiauseli ir Geriauseli, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įėjau geriausę praktiką ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

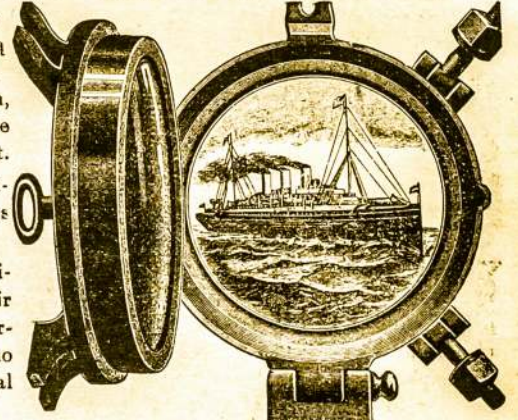


Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amarišs į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverp Havre Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visus miestus visam sviete.

Siunčia pinigų į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigų pagal dienos kursą.



Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryto.
100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str.
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriausė del Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszczą rodą.

Musų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.